

2018 2022

Pilersaarsiornermi periusissat
Planstrategi

Anguniakkat
Mål

Sermersup
eqqaani - UNESCO-mut
ilanngunneqartut ilaat.
Kangerlussuup eqqaani
takuneqarsinnaasut ilagaat.

Indlandsisen ved
Kangerlussuaq, som
bl.a. er inden på UNESCO
området og er én af
seværdighederne.

Qeqqata Kommunia
www.qeqqata.gl

Malik Berthelsen | Bormesteri

Ukiuni tulliuttuni sisamani Kommunalbestyrelsip anguni- agaat 2018-imit 2022 tikillugu pileraarusrornermi periusissa- tigut saqqummiunneqarput.

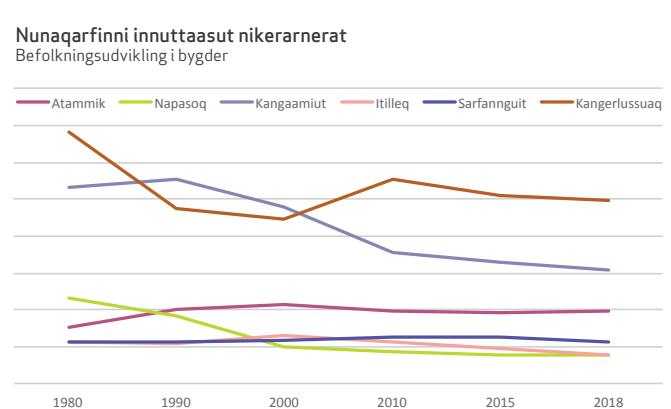
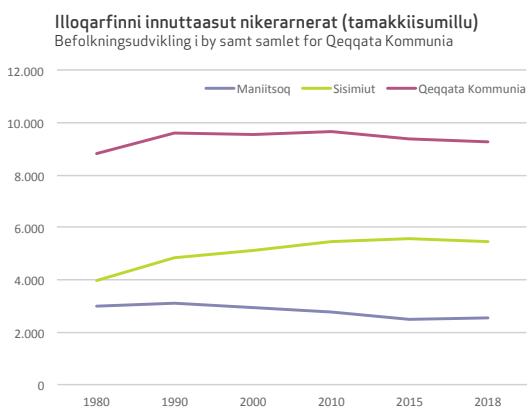
Immikkoortortani tamani maannamut angusat, kikkullu tamat peqqinna-
rumik inuuneqarnissaannut nutaatut siuarsaanissatsinni sinaakkusiinissat-
sinnilu qanoq suliniarnersugut nassui-
atigineqarluni. Ineriartitsinissaq kommunalbestyrelsip qanoq piviusung-
ortikkusunneraa, immikkoortuni "...-rusuppgut"-ni nassuaatigineqar-
poq. Illoqarfiiq nunaqarfiiullu akornan-
ni nunaannarmi massakkut ingerlatat,
siunissamilu ingerlanneqarumaartus-
sat, atuagassiap qeqqani kommunip nunap assiatigut takutinneqarput.
Kiisalu Qeqqata Kommuniani nunaan-
narmi ineriartitsinissamut angune-

qartup tassaasup, Aasivissuit - Nipisat UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassaannut ilanngunneqar-
tup nunap assiatigut takutinneqarpoq. Sumiiffinni ataasiakkaani pisussat sumilu pisanersut atuagassiap tunua-
ni nassuaatigineqarput.

Kommunip pileraarusrorfigineqar-
nerata siunissami suliassanut, pilera-
arusrornermi periusissami anguni-
akkanik naammassinninnissamut tunngaviusussat, pileraarusrornermi periusissat Kommunalbestyrelsip oqallissaarutigai. Kommunip pileraar-
usrorfigineqarnerani tapiuliussanik suliaqartarnikkut, kommunip pilera-
arusrorfigineqarnera nutarterneqar-
tassaaq.

Atuarluarnissannik communalbesty-
relsip kissappaatit, neriuutigalugu-
lu isummatit kissaatitillu aamma ilanngunneqarsimassat.

- 02** Tikilluaqqusineq imarisaalu
- 03** Velkomst og indhold
- 04** Atuilluartuuneq
- 05** Bæredygtighed
- 06** Inuuneq pitsaasoq – inuuneq tamaat
- 07** Det gode liv – hele livet
- 08** Meeqqat ineriartornissaanni...
- 09** Gode rammer om børns udvikling
- 10** Meeqqat atuafiat...
- 11** Udvikling af folkeskolen
- 12** Peqqinnej
- 13** Sundhed
- 14** Kulturi Sunngiffillu
- 15** Kultur og Fritid
- 16** Aalisarneq, Takornialerineq....
- 17** Fiskeri, Turisme og andre erhverv
- 18** Nunaannaq
- 19** Det åbne land
- 22** Imaani, Nunami Silaannarmilu
- 23** På Vand, Land og i Luft
- 24** Avatangiisit
- 25** Miljø
- 26** Illoqarfiiq ineriartortinneqarnissaa...
- 27** Byudvikling og Byrum
- 28** Sisimiut
- 29** Sisimiut
- 30** Sarfannguit aamma Itilleq
- 31** Sarfannguit og Itilleq
- 32** Kangerlussuaq
- 33** Kangerlussuaq
- 34** Kangaamiut
- 35** Kangaamiut
- 36** Maniitsoq
- 37** Maniitsoq
- 38** Atammik aamma Napasoq
- 39** Atammik og Napasoq

Planstrategi 2018 – 2022 præsenterer Kommunal- bestyrelsens mål for de kommende 4 år.

For hvert fagområde fremgår en status på, hvor langt vi er nået og angiver, hvordan vi vil arbejde for at skabe ny vækst og rammer om et sundt og godt liv for alle.

"Vi vil ..."-punkterne udtrykker, hvordan kommunalbestyrelsen vil realisere udviklingen. Midterst findes et kort over kommunen med aktuelle og kommende aktiviteter i det åbne land mellem byer og bygder. Samt kortet over UNESCO verdensarvslisten for Aasivissuit – Nipisat som er en vigtig milepæl for Qeqqata Kommunia udvikling i det åbne land. Bagerst findes beskrivelser af, hvad og hvor der vil ske noget de enkelte steder.

Planstrategien er Kommunalbestyrelsens oplæg til det fremtidige arbejde med Kommuneplanen der danner grundlag for opfyldelsen af målsætningerne i planstrategien. En revision af kommuneplanen sker løbende med udarbejdelse af kommuneplantillæg.

Kommunalbestyrelsen ønsker dig god læselyst og håber, at dine meninger og ønsker også vil være udtrykt.

Qeqqata Kommunia siunnerfik tikkuppa

Innuttaasut amerlassusii, qimmit amerlassusii ilanngullugit. Befolkningens størrelse med angivelse af antal hunde

Illoqarfik nunaqarfik By / bygd	Innuttaasut amerlassusaat Befolkingstal	Qimmit Hunde
Sisimiut	5.491	1.078
Maniitsoq	2.534	43*
Kangerlussuaq	499	63
Kangaamiut	308	7
Atammik	198	16
Sarfanguit	111	20
Itilleq	77	18
Napasoq	77	6
Qeqqata Kommunia	9.275	1.251

*Tallene er baseret på antallet af hundetilladelser.

Atuilluartuuneq

1

TAKORLUUGAQ

Kalaallit Nunaanni pisortat suliffeqarfiutaanni Qeqqata Kommunia siullersaalluni atuilluartuunissaq immikkut sammisarilerpaa. Aningaasaate-qar iit ARTEK-ilu qanimat suleqatigalugit atuilluartuunissaq pillugu kommu ni nersualaarneqarluuaqisumik najoqqutassiorpoq. Kommuni atuilluartuussasooq kommunalbestyrelselsip 2013-imilli takorluugaraa.

2

PINGAARTITAT

Qeqqata Kommunia 2008/09-mi kommune rujussuanngormat kom mu ni aalajangerpoq, pingaartitat tallimat tulliuttut uagutsinnut ilisarnaataassasut: Kajumissuseq - Akusussaaqa taaneq - Ataatsimoorneq - Pisinnaasatigut iner iartortiseqatigiinneq - Oqaloqatigiinneq. Takorluukkatt angunisaannut pingaartitat taakku tunngavissaapput.

3

ANGUNIAGAQ

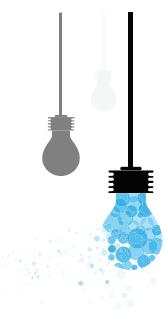
Kommunimi suliniutit suliassallu manna ti killugu anguniakkanit pingasunit tulliuttunit aallaaveqarput: Il inni artitaaneq, Isumagin ninneq Avatangiisillu. Peqqinneq anguni agassat sisamaattut Kommunalbestyrelsip nutaap inissippaa.

4

SAMMISAT

Kommunip suleriaasia, innuttaasunik naapisisarnera, inutissarisutillit, avataaniillu suleqatigineqartartut Akimortumik suleriaaseqarnermut, Innuttaasunik akuutitsinermut, Nammineq kajumissut simik sulisarnermut, Nunarsuarmioqataane rulernissamut Sulisullu ilorrisimaarnerinut suli ilisarnaataassapput.

- Naleqartitagut aallaavi galugit ATUILLUAR TOORUSUPPUGUT
- AKIMORTUMIK SULEQATEQARLUNI piginnaasanik iner iartortitsinissaq ukkatarerusupparput, taamaalil luta avammut ataatsimoor luta nukittunerulissalluta.
- Inuiaqatigiinni tamat aki sussaaqataalersillugit, INNUTTAASUNK AKUUTITSINEQ ukkatarerusupparput.
- Sumiiffinni piginnaasaqartut atorluarniarlugit, peqatigiiffilerinermi NAMMINEQ KAJUMISSU SEQARNISSAQ ukkatarerusupparput.
- Meerartagut nunarsuar mioqataalerniassammata, NUNARSUARMIOQATIGILERNEQ ukkatarissavarput
- Aaqqissuussaanermi pingaarnertut tunngaviliisutut, SULISUT ILORRISI MAARNISSAAT ukkatarer usupparput.

Bæredygtighed

1

VISION

Qeqqata Kommunia satte som den første offentlige enhed i Grønland fokus på bæredygtighed. I tæt samarbejde med fonde og ARTEK har kommunen udarbejdet et koncept for bæredygtighed, som har opnået stor anerkendelse. Siden 2013 har kommunalbestyrelsens vision været, at kommunen skal være bæredygtig.

2

VÆRDIER

Qeqqata Kommunia besluttede ved opstarten af den nye kommune i 2008/09, at følgende 5 værdier skulle kendetegne os: Motivation - Medansvar - Fællesskab - Kompetenceudvikling - Dialog. Disse værdier er forudsætningerne for, at vi kan opfylde visionen.

3

MISSION

Projekter og opgaver i kommunen har hidtil været baseret på de 3 missioner: Uddannelse, Det Sociale og Miljø. Den nye kommunalbestyrelse har prioritert Sundhed som en 4. mission.

4

FOKUS- OMRÅDER

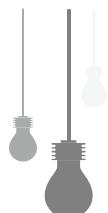
Kommunens måde at udføre sit arbejde på, møde borgere, erhvervsliv og udefrakommende samarbejdspartnere skal være kendetegnet ved Tværfaglighed, Borgerinddragelse, Frivillighed, Internationalisering og Medarbejdertrivsel.

- Vi vil være BÆREDYGTIGE med udgangspunkt i vores Værdier
- Vi vil fokusere på TVÆRFAGLIG kompetenceudvikling og sammen blive stærkere udadtil

- Vi vil fokusere på BORGERINDDRAGELSE, så alle tager medansvar for det samfund, der omgiver os
- Vi vil fokusere på FRIVILIGHED i foreningslivet og udnytte de lokale kompetencer

- Vi vil have fokus på INTERNATIONALISERING, så vore børn bliver verdensborgere
- Vi vil fokusere på MEDARBEJDERTRIVSEL som det væsentligste fundament i organisationen

Inuuneq pitsaasoq – inuuneq naallugu

Meeqqat tamarmik isumassorneqarnissaminnik illersorneqarnissaminnillupisinnaatitaaffeqarput. Meeqqat pitsaasmik, allanngujuitsumik toqqisisimasumillu peroriartortillugit ilaqtariipassuit ingerlalluarput.

Meeqqat inuunerminnik pitsaasmik aallartinnissaannut, ilaqtariit ilaatikorneqarnissaminnik pisariaqartitsisarput. Meeraq qitiutillugu siornatigut ataatsimoorussamik suliniutaasumut, 'Qeqqata Kommuniani najoqqutas-siaq'-ssami aallaavigneqassaaq, inuttulu atukkanut pitsangorsaaqataassalluni.

Innuttaasut puigortunngorsimasut toqqisisimasumik paasiuminartumillu avatangiiseqarnissaminnik aamma pisariaqartitsippit.

Innuttaasunut innarluutilinnut ulluinnarni peqateqartarnissaat pingaaruteqarpoq.

Tamanna ataatsimut sammisassaqarttilluni ulluunerani ornittakkamik pilersitsinkut qulakkeerneqassaaq.

Utoqqaat soqutigisaat Utoqqaat Siunnersuisooqatigiivisa isumagisaraat, soorlutaaq communalbestyrelsip oqaloqatigineqartarnissaa qulakteertaraa.

Innuttaasut ataasiakkaat amerlanerusut naleqquttimik piginnaanngorsarneqarnissaminnik ikiorserneqarnissaminnilluperiarfissillugit, pillorissaasutut atorfik kommunip Peqqinnissaqarfilla avillugu pilersippaat.

Kommuni aamma Peqqinnissaqarfik maanna pillorissaasumik ataatsiomoorussamik pilersitsippit, taamaaliluni inuit amerlanerusut ataasiakkaat pisariaqartitaannut tulluarsagaasunik sungiusaqqinnissamut ikiutinillu pissarsinisamut periarfissaqalissallutik

* Qeqqata Kommuniani najoqqutassiap, siusinaartumik iliuuseqarnissamik ukkatarinnittusoq meeqqamillu qitiutitsisusoq, atuutilersinneratigut, sullisineq pitsaanelusoq qulakeerusupparput.

* MIO-mit innersuussutit atuutilersinneratigut aamma suliat akimorlugit suleqatigiinnerup siuarsarneratigut kiisalu meeqqanut inuusut-tunullu pinaveersaataasumik oqaloqatiginnernik pilersitsinkut, meeqqat inuunerissut pillugit anguniagarluta sulissutigerusupparput.

* Utoqqaat amerlanerusut sivisunerusumik angerlarsimaffimminniiginnarsin-naanngorlugit, utoqqaat inuunerissusaannik kinaassusaannillu attassiinnarussulluta, ulloq unnuarlu angerlarsimaffimi ikorteqartitsinermik pilersitsiniarpugut.

* Innuttaasut innarluutillit innuttaasutut allatuulli naleqartutut inuuneqarnissaat, inuiaqatigiit akornanni akuliusimatitsinermik peqataatitsinermillu nukit-torsaataasussamik, innuttaasunut innarluutilinnut ulluunerani ornittagassamik sammisassaqartitsiviusumik pilersitsisoqarnissaa qulakkeerusupparput.

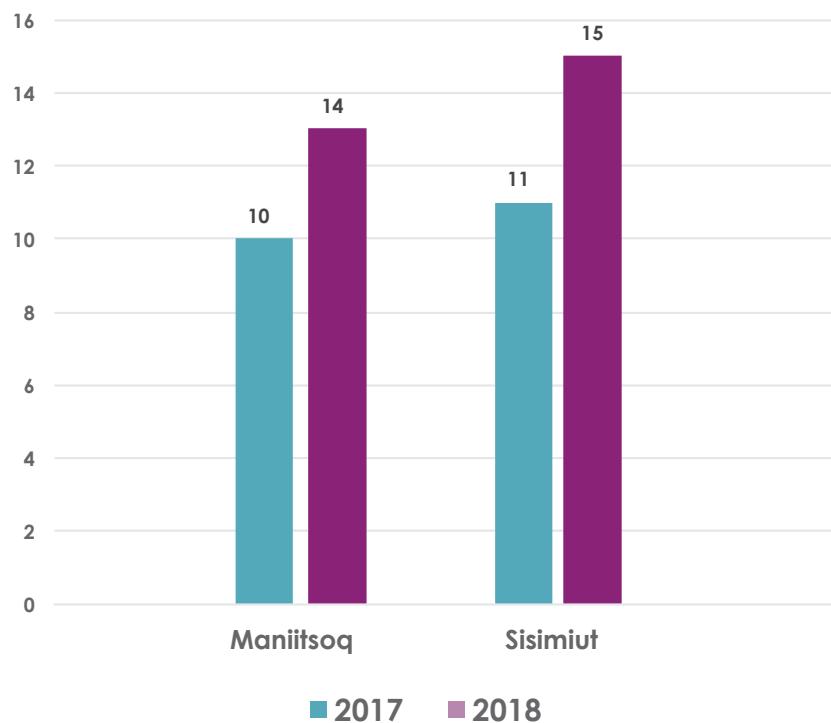
* Innuttaasut puigortunngorsimasut ulluinnasaala naleqarluartuunissaat toqqisisimanissaallu qulakkeeru-mallugit, matoqqasunik immikkoortortanik pilersitserusupparput.

* Akissarsiutigalugu angajjoqqaarsianik pilersitsinisamik sulissuteqarusup-pugut.

* Utoqqaat innuttaasullu timikkut sanngiinnerit ikiuutitigut sulisutigullu ikiorserneqarnissaat sulissutigerusupparput.

Qeqqata Kommuniani Ilaqtariinnerut Immikkoortortami Sullissut Amerleriarnerat

Stigning i Antal Sagsbehandlere i område for Familie i Qeqqata Kommunia

Det gode liv – hele livet

Alle børn har ret til omsorg og beskyttelse. Mange familier fungerer godt, så børnene får en god, stabil og tryg opvækst. Andre familier har brug for hjælp til at give børnene en god start på livet.

Den kommende 'Qeqqata model' vil tage udgangspunkt i en tidlig og fælles indsats med barnet i centrum og skal bidrage til at forbedre de sociale forhold.

Demente borgere har også brug for trygge, overskuelige omgivelser. For borgere

med handicap er dagligt samvær med andre vigtigt. Dette sikres ved etablering af et dag-center med fællesaktiviteter.

Ældrerådet varetager ældres interesser og sikrer dialog med kommunalbestyrelsen.

Kommunen og Sundhedsvæsenet har nu oprettet en fælles ergoterapeutstilling, så flere vil få mulighed for genopræning og hjælpemidler, tilpasset den enkeltes behov.

- * Vi vil sikre bedre sagsbehandling ved at indføre Qeqqata-modellen, som fokuserer på tidlig indsats og sætter barnet i centrum
- * Vi vil arbejde målrettet for det gode børneliv ved at implementere anbefalinger fra MIO og fremme det tværfaglige samarbejde og etablere forebyggende samtaler med børn og unge
- * Vi vil fastholde de ældres livskvalitet og identitet ved at etablere døgnhjemmehjælp, så flere ældre kan bo længere tid i eget hjem
- * Vi vil sikre, at borgere med handicap lever et værdigt liv i lighed med andre borgere og der oprettes et dagcenter med aktiviteter for borgere med handicap for at styrke inklusion og aktiv deltagelse i samfundet
- * Vi vil opføre skærmede enheder til borgere med demens, for at sikre en værdig og tryg hverdag
- * Vi vil arbejde for at få professionelle plejeforældre
- * Vi vil arbejde for at give de ældre og de fysisk svagere borgere hjælpemidler og personalemæssig hjælp

Meeqqat

ineriartornissaanni pitsasumik sinaakkuteqarneq

Meeqqat atugaat immikkut sammine-qarpoq. Paarsinissamik neqerooruteqar-nitsinni meeqqat toqqisisimanermik tapersorsorneqarnermillu misigitin-nissaannut ineriartortinnissaannullu, meeqqanut pitsasumik sinaakkusiini-saqq anguniagaavoq.

Ilaqtariinneq inuiaqatigiinni aallaavi-uvvoq. Angajoqqaat akisussaaffimmik tigusissapput, qanilaartuussapput killiliisinnaassuseqassallutillu, ta-

amaammanuna angajoqqaanik qanimat suleqateqartugut. Kikkut tamat qitor-na-minnik paarsisitsisinnaaniassammata, ukiorpassuanngortuni meeqqerivinnut akigititani annerpaamik akigititaq 1000 koruuniuvoq.

Peqqinnejq immikkut sammivarput. Meeqqerivinni nerisat peqqinna-tuussapput, sapaatillu akunneranut minnerpaamik marloriarluni kalaalimi-nertortassallutik. Tamatuma saniatigut

timimik aalatitsineq, silamilu pinnguar-neq immikkut sammineqartarpuit. Meeqqeriviit meeqqallu atuarfiata akornanni ataqtigissitsigaanni atiilli-artuuneruvoq. Meeqqeriviit tamarmik iPad-eqarput, meeqqallu atualertinna-tik iPad-imik atuineq ilinniartarlugu. Meeqqeriveqarfinni sulisut annertuumik sulingitsuukulasarnerat unammiller-nartitatta ilagaat. Tamatuma saniatigut sulisut perorsaanermik ilisimasaat an-nerthusarneqassapput.

■ Meeqqat tamarmik atuga-rissaarnissamut, ineriartor-nissamut peqqinartumillu meeraanissaminut assi-giimmik periarfissaqarnis-saat qulakkeerusupparput.

■ Angajoqqat akisussaaf-fimmik tigusiniassamma-ta, killiliisinnaasarniassam-matalu ilaqtariit taper-sorsorusuppagut.
■ Meeqqerivinni init meeqqanut tamanut pitsasumik atugassaqartitsut qulak-keerusuppagut.

■ Meeqqerivinni akigititat 1.000 koruuninik annerpa-affeqarnissaat attatiinna-rusupparput.
■ Meeqqerivinni nerisaqr-titsinerup pitsaanerpaaf-fimmiitinnissaa qulak-keerusupparput.

■ Meeqqerivimmiiit mee-q-qat atuarfiannut ikaarsaari-arnerup pitsangorsar-neqarnissaa qulakkeeru-supparput.
■ Meeqqerivinni sulisut paar-lateqartarnissaat qulak-keerusupparput.

Gode rammer om børns udvikling

Fokus er på børns vilkår. Vi arbejder for at skabe gode rammer for børnene i vores pasningstilbud, hvor de føler sig trygge, bliver støttet og kan udvikle sig.

Familien er samfundets byggesten. Forældre skal tage ansvar, være nærværende og kunne sætte grænser, derfor samarbejder vi tæt med forældrene. I flere år har vi haft et loft på daginstitutionstaksterne på max. 1000 kr, så alle kan få deres børn passet. Vi har fokus på sundhed. Maden i daginstitutionerne skal være

sund og mindst 2 gange om ugen består den af grønlandske råvarer. Desuden er der fokus på motion og udeleg.

Det er bæredygtigt, når der er sammenhæng mellem daginstitutioner og folkeskolen. Alle daginstitutioner har iPads, som børnene lærer at bruge, før de starter i skolen. En af de udfordringer, vi har på Daginstitutionssområdet, er højt fravær blandt personalet. Desuden skal personalets pædagogiske viden videreudvikles.

Kommunip paaqqinnittarfiutaani akigititat | Priser på kommunale pasningstilbud.

Kommune	Meeraaqgerivik Vuggestue	Meeqgerivik Børnehave	Angerlarsimaffimi- mi paaqqinniffik Dagpleje	Sunngiffimmi ornittagaq Fritidshjem
Kommuneqarfik Sermersooq	2.524 kr.	2.390 kr.	2.463 kr.	1.071 kr.
Kommune Kujalleq	1.400 kr.	1.400 kr.	1.400 kr.	1.400 kr.
Kommune Qeqetalik	1.756 kr.	1.754 kr.	1.746 kr.	1.036 kr.
Avannaata Kommunia	1.386 kr.	1.382 kr.	1.411 kr.	1.018 kr.
Qeqqata Kommunia	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.

*Isertitat apeqqutaallutik akiupput, akillu takutinneqartut annertunersatut akigititaallutik.

*Priserne er indkomstafhængige og de viste priser er det maksimale beløb.

■ **Vi vil** sikre, at alle børn har lige mulighed for at trives, udvikles og leve et godt og sundt børneliv

■ **Vi vil** støtte familiene, så forældre tager ansvar og kan sætte grænser

■ **Vi vil** sikre daginstitutionsspladser med gode, fysiske rammer til alle børn

■ **Vi vil** bibeholde et loft på daginstitutionstakster på max. Kr. 1.000,-

■ **Vi vil** sikre en madordning til daginstitutionerne, der er af den bedste kvalitet

■ **Vi vil** sikre, at overgangen mellem daginstitution og folkeskole forbedres

■ **Vi vil** sikre vikarer til personalet i daginstitutionerne

Meeqcat atuarfiata siuarsarneqarnissaa

Meeqcat atuarfiani atuilluartuunissaq digitalitigullu ineriertortitsinissaq uki-uni kingullerni immikkut sammivarput. Taamaattumik atuartut ilinniartitsisulu iPad-it atuartitsinermi angerlarsi-maffimminnilu atugaraat.

Atuartup ilinniaqqinnissaani, nunarsuarmullu appakaannissaani oqaatsit pingaaruteqarmata, Kalaallit Nunaanni kommunini siullersaalluta 1. klassimit tuluttut atuartitsisalerpugut.

Angusarissaarnissami angajooqqaanik tapersersuinissaq pingaaruteqarpoq. Taamaattumik atuarfiup angerlarsi-maffiullu suleqatigiinnissaat immikkut sammivarput, suleqatigiinnerullu pitsangorsarneqarnissaannut suliaqartussanik atuarfinni siunnersortinik pingasunik atorfinititsilluta. Tama-

tuma saniatigut atuarfinni annerni pingasuni Ilaqtariinnut klassit atuutsilfersippagut.

meeqqallu angerlarsimaffiisa akornan-ni qanumit pimoorussisumillu suleqatigiinneq tapertaassalluni.

Meeqcat atuarfiani unam-millernartut arlaqarpuit. Atuartut atuanngitsuukulasartut, ilinniartitsisulu sulinngitsuukulasartut unammiller-nartut ilagaat. Nuannersumik maligassiuisut immikkut sammineqarnerisigut, mee-qcat atuarfianut isiginnittaa-seq allanngortinnejqassaaq.

Atuartut meeqqat atuarfiani ilorrismassaapput, atuagarsornikkut siuari-tornissaminnut periarfissa-gissaassapput, toqqissi-mannaissaannullu atuarfiup

- Meeqqat atuarfianut illua-tungerisanullu meeqqat atuarfianut soqtigisaqartunut ataaqqinninnermik pilersitse-rusupput.
- Atuarfiup angerlarsimaffiul-suleqatigiinnerat nukitorsarusupparput.
- Atuartut ataasiakkaat pisariaqartitaannut, suliaqarsin-naanerannullu atuartitaaneq naleqqussarlu atuartita-anenq ineriertortikkusupparput.
- Meeqqat atuarfiini IT, oqaat-sit nunarsuarmioqataanerlu nukitorsarusupparput.
- Kajumissaatinik agguas-sisalerusupput, maligassi-jiulluartullu ersersikkusul-lutigit.
- Atuartut angusaat pitsangorsarusuppagut, ilinniaga-qaqqinnissaannullu piareer-sarusullutigit.
- Inunnik isumaginnittooqarnikkut, ilaqtariinnut klasse-qarnikkut atuarfimmilu siun-nersorteqarnikkut atuartut atugaat pitsangorsarusup-pagut.

Qeqqata Kommuniani ukioq atuarfiusoq 2017/2018-im i linniarfeqarfinni atuartut amerlassusii

Elevtal for uddannelsesinstitutioner i Qeqqata Kommunia skoleåret 2017/2018

Ilinniagaqarfik / Institution	Illoqarfik / By	Atuartut amerl. /Antal elever
Majoriaq	Sisimiut	49
Majoriaq	Maniitsoq	18
Knud Rasmussens Højskole	Sisimiut	55
Kalaallisuliornermi ilinniarfik /nationaldragtskolen	Sisimiut	11
KTI – Sanasutut ilin. / Tømreruddannelsen	Sisimiut	49
KTI – Qalipaasutut ilin. / Maleruddannelsen	Sisimiut	22
KTI – Ruujorilerisutut ilin. / VVS - Montør uddannelsen	Sisimiut	39
KTI - GUX	Sisimiut	160
KTI - Gym.suppl.kursus	Sisimiut	20
KTI - Issittumi Ingeniøri / Arktisk Ingeniør	Sisimiut	10
KTI - Aatsitassalerinermerik Ilinniarfiup /Råstofskolen		
Qaartiterisoq	Sisimiut	7
Maskinentreprenøri	Sisimiut	7
Pikkorissartut	Sisimiut	25
Efterskoli	Maniitsoq	56

*2018-im 1 maj kisitsisit

Udvikling af folkeskolen

Vi har de seneste år fokuseret på bæredygtig og digital udvikling i folkeskolen. Derfor bruger både elever og lærere iPads i undervisningen og derhjemme.

Vi har som den første kommune i Grønland indført engelsk fra 1. klasse, da sprog er vigtigt for elevernes videreuddannelse og for at kunne åbne sig for omverdenen.

Forældreopbakning er vigtig for at opnå gode resultater. Derfor har vi fokus på skole-hjemsamarbejdet og har ansat 3 skolekonsulenter, der arbejder med at forbedre samarbejdet. Desuden har vi indført Familieklasser på de 3 største skoler.

Der er en del udfordringer i folkeskolen. En af dem er højt traværet af både elever og lærere. Holdningen til folkeskolen skal ændres med fokus på positive rollemodeller.

Folkeskolen skal være et sted, hvor eleverne trives, har gode muligheder for faglig udvikling og hvor et tæt og aktivt samarbejde mellem skolen og børnenes hjem kan være med til at skabe tryghed for dem.

Qeqqata Kommuniani meeqqat atuarfiini ukioq atuarfiusoq 2017/2018-imi atuartut amerlassusii Elevtal i folkeskolen i Qeqqata Komminia skoleåret 2017/2018

Atuarfik / Institution	Illoqarfik –Nunaqarfik / By-bygd	Atuartut amerl. / Antal elever
Nalunnguarfiup Atuarfia	Sisimiut	407
Minngortunnguup Atuarfia	Sisimiut	398
Sarfanguup Atuarfia	Sarfanguit	17
Itillip Atuarfia	Itilleq	5
Qinnguata Atuarfia	Kangerlussuaq	71
Kilaaseeqqap Atuarfik	Maniitsoq	348
Atammimmi Atuarfik	Atammik	21
Napasumi Atuarfik	Napasoq	9
Kangaamiuni Atuarfik	Kangaamiut	41
Meeqqat atuarfiini atuartut katillugit / Elevtal for folkeskolen i alt		1317

Tal pr. 1 oktober 2017

- Vi vil skabe respekt for folkeskolen og de parter, der har interesse i folkeskolen
- Vi vil styrke skole-hjem-samarbejdet
- Vi vil udvikle undervisningen, så den tilpasses den enkelte elevs behov og kreativitet
- Vi vil styrke IT, sprog og internationalisering i folkeskolen
- Vi vil uddele opmuntringspræmier og fremhæve rollemodeller
- Vi vil forbedre elevernes resultater og forberede dem til videreuddannelse
- Vi vil forbedre elevernes trivsel med socialrådgivere, familieklasser og skolekonsulenter

Peqqinnej

Siusissukkut iliuuseqartarnikkut pinaveersaartitsisarnikkullu peqqinnissaq manna tikillugu immikkut sammineqartarpoq. Peqqinnissamut pinaveersaartitsinissamullu politikkiliorpugut, tulliuttut anguniagaqarfugalugit: innuttaasut, peqatigiiffit, suliffeqarfíllu.

Ulluinnarni inuulluataarnissami atugarissaarnissamilu, Peqqissumik pitsaumillu inooriaaseqartariaqarpooq. Innuttaasut inuunerminnut namminneq akiussaaqataanerat annertusarniarlugu immikkut sammivarput.

Kommunimi peqqissuseq, nunami tamarmi peqqissutsip agguaqatigiissinneqarneranut naapertuuppoq. Innuttaasut 53 %-ii peqqisorriputt, 32 %-it pualavalalaarput, 57 %-illu pujortartarlutik. Imigassamik ikiaroornartumillu atornerlunerup kingunerit annertoorujussuupput.

Pinaveersaartitsineq paasisitsiniaasernerlu, anguniagaqarfígnegartut peqatigalugit annertusarneqassapput.

Timersortarneq annertusarneqassaaq, kalaaliminertornerullunilu peqqin-narnerusumik nerisaqarneq nalingin-naasunngussalluni. Annertuumik suliniuteqarnikkut pinerluuteqarniartar-neq kiisalu imigassamik ikiaroornartumillu atornerluineq pinaveersaar-tinneqassapput.

Peqqinnej pinaveersaartitsinerlu ataatsimoorluta akisussaaffigaarput. Ikioqatigiilluta kivitsissagutta suleqatigiittariaqarpugut. Suleqatigisat akornanni isumaqatigiissuteqarnikkut suliniarfík suli annertusarneqassaaq, inuilli nalinginnaasumik peqqinnerat peqqinnissamut immikkoortortaqar-fittaarnikkut annertusarneqassalluni.

■ Amerlanerusut imminnut ikorsinnaaniassammata ulluinnarnillu ajunngitsumik ingerlasunik pilersitsisinnaaniassammata, utoqqaat sammisassaqrarluartumik inuuneqarnissaat, taamatullu innuttaasut annikitsumik piginnaasaqalersimasut sungiusrarneqartalernissaat qulak-keerniarlugu sulissutigerusupparput.

■ Pinaveersaartitsinermik siusi-naartumillu iliuuseqarnermik ukkatarinnitumik peqqin-nissakkut isumaqatigiissus-orthoqneratigut, Kommunip peqqinnissaqarfíllu akornanni akimortumik suleqatigiinneq nukittorsarusupparput.

■ Timi atorneratigut peqqinnar-nerusumik nerisaqartarneq, kalaaliminertornerulluartarneq kiisalu atornerluinertaqangitsumik inooriaaseq pillugit paasissutissiinikkut, peqqin-nerusumik akisussaaffeqartumillu inooriaaseqarneq siuarsarusupparput.

■ Pinaveersaataasunik suliniute-qarnikkut kiisalu Naalakkersu-isut suleqatigalugit ilanngaase-risumik atorfinitsitsinikkut, pinerluuteqartarnierit kiisalu imigassamik ikiaroornartumillu atornerlunerit annikillisinniarpagut.

■ Pisortatigut ikorsiissutit imigassanut ikiaroornartunullu atorneqarnissaanut inerte-qqusiiinikkut, pisortatigut ikorsiissutit inuussutissanut atorneqartussanngorlugit kill-leerusuprugut.

■ Nammeneq kajumissuseqartunik annertunerusumik akuutitsinikkut, peqatigiiffinnik tapersersuinikkut kiisalu suleqatigiin-nermik ineriartortitsinikkut, innuttaasut peqqinnermut akisussaaqataanerannik nukit-torsaarusuprugut.

■ Pitsaasumik peqqinnartumillu inooriaaseqarnissamik suliniuti-nik tapersersuerusuprugut.

Ikiaroornartoq pillugu inatsimmut unioqqutitsinermik nalunaarsukkat, annertussusaalu

Registrerede overtrædelser af lov om euforiserende stoffer, samt mængder

Kommune	Suliat amerlassusaat	Grammimut haship annertussusaa	Aningaasat kr.-nngorlugit
	Antal sager	Hashmængde i gram	Penge i kr.
Avannaata Kommunia	41	8.646,30	896.261,60
Kommune Qeqertalik	45	1.432,20	13.600,00
Qeqqata Kommunia	149	29.386,41	2.644.244,00
Kommuneqarfík Sermersooq	279	26.980,27	168.142,00
Kommune Kujalleq	48	4.542,49	368.252,00
Katillugit / I alt	562	70.987,57	4.090.499,60

Sundhed

Fokus har hidtil været på sundhed gennem tidlig indsats og forebyggelse. Vi har udarbejdet en sundheds- og forebyggelsespolitik og målgrupperne har været: borgere, foreninger, arbejdsplasser og virksomheder. Sundhed og livskvalitet er en forudsætning for et godt liv og trivsel i hverdagen. Vi har sat fokus på at fremme borgernes medansvar for eget liv.

Sundhedsforholdene i kommunen sværer til landsgennemsnittet. 53% af borgerne vurderer eget helbred som godt, 32% er svært overvægtige og 57% ryger. Konsekvenserne af alkohol- og hashmis-

brug er meget alvorlige. Forebyggelse og oplysning skal udvikles sammen med målgrupperne. Den fysiske aktivitet skal styrkes og sundere spisevaner med mere grønlandsk kost skal blive et naturligt valg. En stor indsats skal bekæmpe kriminalitet, alkohol- og hashmisbrug.

Sundhed og forebyggelse er et fælles ansvar. Det kræver samarbejde før vi kan løfte i flok. Indsatsen udvikles fortsat gennem aftaler mellem samarbejdspartnere, men den generelle folkesundhed skal styrkes gennem etablering af en sundhedsafdeling.

- **Vi vil** arbejde for, at ældre lever et aktivt liv og samtidig sikre genoptræning, hjælpemedler og personalemæssig hjælp til borgere med nedsat funktionsevne, for at flere forbliver selvhjulpne og opretholder en velfungerende hverdag
- **Vi vil** styrke det tværfaglige samarbejde mellem kommunen og Sundhedsrådet ved at udarbejde en sundhedsaftale med fokus på forebyggelse og tidlig indsats
- **Vi vil** fremme sund og ansvarlig livsstil ved oplysning om fysisk aktivitet, sunde spisevaner, grønlandsk kost samt livsstil uden misbrug
- **Vi vil** reducere kriminalitet og misbrug af alkohol og hash ved forebyggende tiltag og i samarbejde med Naalakkersuisut ansætte en tolder
- **Vi vil** begrænse anvendelsen af offentlig hjælp til ernæring ved indførsel af forbud mod brug af midlerne til alkohol og hash
- **Vi vil** styrke borgeres medansvar for sundhed ved at involvere flere frivillige kræfter, støtte til foreningerne og udvikling af samarbejdet
- **Vi vil** støtte tiltag, der fokuserer på en god og sund livsstil

Kulturi Sunngiffillu

- ◎ Illoqarfitsinni marluusuni naluttarfinnik, nunaqarfinnilu timersortarfeeqqanik sanaartortoqarnissaa sulissutigerusupparput.
- ◎ Silamiinneruneq ukkaterusupparput, silamilu timersornermut atortuler-suerusulluta.
- ◎ Peqatigiiffinnut kajumissusertik atorlugu ingerlanne-qartunut, atugassarititaasunik pitsaasunik pilersiterusuppugut.
- ◎ Illoqarfinni nunaqarfinnilu meeqqanut inuuusuttunullu orniginartunik sunngiffimmi sammisassanik neqerooru-teqarnissarput sulissutigerusupparput.
- ◎ Innuttaasut nutaaliortumik eqqumiitsuliorpalaartumillu oqariartuuteqarnissamin-nut periarfissaqarnissaat qulakkeerusupparput.
- ◎ Meeqqat, inuuusuttut, inersimasut utoqqaallu kulturikkut misigisaqtarnissaat samsisaqtinnejeqarnissaal-lu periarfissaqartikkusupparput.
- ◎ Peqatigiiffinnik kulturimillu ingerlatsisunik tapersersuisnitsigut, kulturikkut tamatigoortuunissaq sulissutigerusupparput.

Peqqinnerulersitsinissamat suliniarneq, peqqinnerulersitsinissamillu kulturikkullu sammisassaqtitsinerit immikkut sammivagut. Taamaattumik massakkut illoqarfinni nunaqarfinnilu illup iluani silamilu timigissartarfeqarpoq.

Peqqinnartumik inooriaaseqarneq, equeersimaartumillu sunngiffeqarneq, ilaatigut pualavallaartut amerliartuin-narnerisa pinaveersaataasumik suliniarfigineqarnerisigut ikiunninkullu, inuit nalinginnaasumik peqqissusaannut annertusaaqataasinaasarpus. Timikkut tarnikkullu inuulluataarneq peqqissus-simut ilorrisimaarnissamullu isumale-rujussuupput. Innuttaasut najugaqa-reersut najugaqaannarnissaannut, innuttaasunillu avataaniit nuutsitsinissamat, sunngiffimmi pitsaasunik sammisassaqtitsinissat pingaaruteqarput. Innuttaasut soqutigisaannut, pisariaqartitaan-

nut, amerlassusiinllu nappertuuttunik ullutsinnut naleqqutunik sunngiffimmi atugassanik pilersitsisoqassaaq. Meeqqat kulturimut sammisunik sammisaqtut, timersortarttuulli angalanermut tapirof-figneqartarnerattuulli periarfissaqas-sapput. Nammineq kajumissutsimik suliniartarneq annertusarneqassaaq, inoqarfinnilu nukiit atorluarneqarnerus-sallutik.

Timersornikkut kulturikkullu atugassarititaasut ineriertortinnejeqartuassapput. Timersoqatigiiffinnut timersortarfin-nullu tapersersuineq ingerlaannarlunilu ataavartumik annertusarneqassaaq. Pinnguartarfiit nutarterneqarput, nunaqarfinni illunik sunulluunniit atorneqarsinnaasunik sanaartortoqassaaq, soorluttaaq illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani arsaattarfiit ivigaaraasaqqanik qallerneqassasut.

Kultur og Fritid

Vi har fokus på sundhed, sundhedsfremmende og kulturelle fritidsaktiviteter.

Derfor er der nu indendørs- og udendørs faciliteter i byer og bygder. Sund livsstil og aktivt fritidsliv kan være med til at højne den almindelige folkesundhed bl.a. ved at forebygge og afhjælpe de tiltagende overvægtsproblemer.

Fysisk og psykisk velvære har betydning for sundhed og trivsel. Gode fritidsaktiviteter er vigtige for at fastholde nuværende og tiltrække nye borgere.

Der skal skabes gode og tidssvarende fritidsfaciliteter, der svarer til borgernes

interesser, behov og befolkningstal. Børn, der dyrker kulturaktiviteter skal have samme mulighed for tilskud til rejser, som sportsforeningerne har.

Det frivillige arbejde skal styrkes og de lokale ressourcer skal udnyttes bedre.

Faciliteter for idræt, sport og kultur skal fortsat udvikles. Støtte til sportsforeninger og idrætshaller skal fortsætte og løbende udvikles.

Legepladserne er blevet fornyet, der skal anlægges multisale i bygderne og kunstgræsbaner i alle byer og bygder.

- ☺ Vi vil arbejde for at bygge svømmehaller i vore to byer og minihaller i bygderne
- ☺ Vi vil fokusere på aktivt udeliv og anlægge udendørs idrætsfaciliteter
- ☺ Vi vil skabe gode vilkår for foreninger, som drives på frivillig basis
- ☺ Vi vil skabe attraktive fritidstilbud for børn og unge i byer og bygder
- ☺ Vi vil sikre borgernes mulighed for at kunne udtrykke sig kreativt og kunstnerisk
- ☺ Vi vil give adgang til kulturoplevelser og kulturelle aktiviteter for børn, unge voksne og ældre
- ☺ Vi vil arbejde for kulturel mangfoldighed ved aktivt at støtte forenings- og kulturliv

Qeqqata Kommuniani silami illullu iluani periarfissat sunngiffimmi timersornikkullu

Indendørs og udendørs og fritids- og sports muligheder i **Qeqqata Kommunia**

Sanaartugassat nutaat | Nye anlæg

	Sungiffimmi ornittakkat Fritidshjem/centre	Timersortarfik/Timersortarfearaq Sportshal/Minihal	Arsaattarfilt Fodboldbane/grusbane	Oqaluffik Kirke	Kattersugaasivik Museum	Kattersortarfik Forsamlingshus	Silami timersornermut atortut Udendørs idrætsfaciliteter	Kulturikutt illorsuaq / Ataatsimiittarfik Kulturhus/Kongresssal	Naluttarfilt nutaat Nye svømmehaller	Nunaqarfinni timersortarfearraq Minihaller i bygder	Ivigaaraasanik arsaattarfilt nutaat Nye Kunstgræsbaner
Sisimiut	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X
Maniitsoq	X	X	X	X	X	X	X		X		X
Kangerlussuaq	X	X	X	X	X		X				X
Kangaamiut		X	X	X	X	X	X	X		X	X
Atammik		X	X	X			X			X	X
Sarfanguit			X	X		X	X			X	X
Itilleq			X	X		X	X			X	X
Napasoq			X	X		X	X			X	X

Aalisarneq,

Takornialerineq, inuutissarsiutillu

Inuutissarsiutillinnut piiaanermillu ingerlataqartunut pitsasunik sinaakkutissaqartitsinkut, ineriartortitsilluni suliffissaqartitsillunilu atuilluartumik aningasaqarnissamut tunngavissiippuk. Aalisarneq piniarnerlu suli pingaernerut inuutissarsiutaapput, siunissamilu aningasaqarnissamut tunngaviullutik.

Tassanngaannit nioqqutissiat nunami tunissiornissamut, avammullu ni-oqquteqartarnissamut tunngavissiippuk.

Takornialerinissamut periarfissa-gissaartorujussuuvoq. UNESCO-p

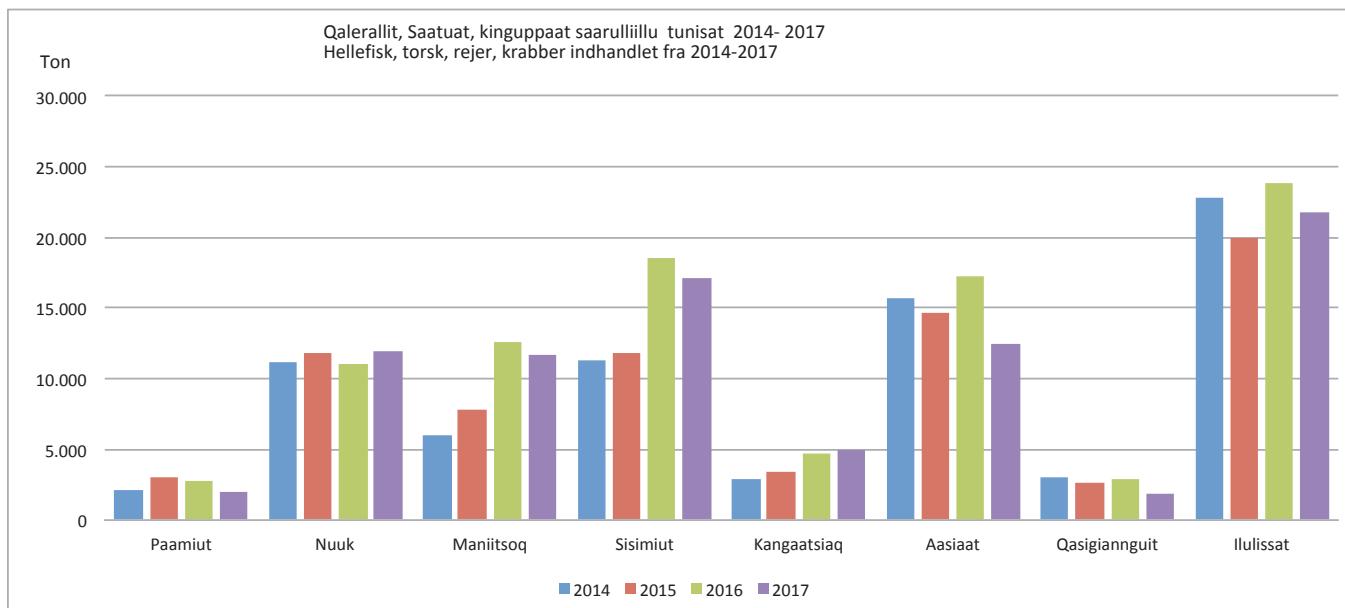
nunarsuarmioqatigiinnut kingornus-sassangortitaasa allattorsimaffianut ilanngutsinneqarnikkut, inuutissarsi-nerup takornialerinerullu ineriartortinneqarnissaannut periarfissat nutaat annertuseqqippuk.

Periarfissarpassuit immikkullarilluin-nartut soqutiginarluinnartullu ersaris-sarneqarlutillu atorluuarneqassapput. Nutaatut takornialerinerit Aasivis-suit-Nipisat-niinnaq malugineqaristik, kommunimi tamarmi malugineqarsin-naassapput. Takornialerisut nammi-nersortut aamma Arctic Circle Business

(ACB) suleqatigalugit sumiiffinni aalajangersimasunik misigisassanik ineriartortitsereerpugut. Umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik takornari-artartut amerliartuinnarpuk, taamaattu-millu talittarfegarnikkut atugassaritita-asut ullutsinnut naleqquttariaqarlutik.

ACB-p kommunillu akornanni sullissi-nissamik isumaqatigiissuteqarnikkut, inuutissarsiornfinnillu suleqateqarnikkut inuutissarsiutinik ineriartortitsinissaq siuarsarparput.

Illutigalugu Majoriaq qanimut suleqa-tigalugu suliffissaaleqisut, inuusuttullu sulisinnaasut suliersinneqarnissaat pillugu piginnaanngorsarneqarnissaat piareersarneqarnissaallu salliullugu sulissutigaarput.

- Suliffissarsiortunut tunniunne-qartartut annikillerusuppagut, illuatungaatigut Majoriaq aqqtigalugu ineriartornissamut qaffassarnissamullu neqeroorutnik neqeroorfigisassallugut.
- Aalisakkeriviit Majoriallu akornanni suleqatigiinneq pitsanngorsassavarput tunissiortuaannarnissaq suliassaqtarnissarlukkatarineratigut.
- Innuttaasut Arctic Circle Business/Inuussutissarsiornermut

- siunnersuisooqatigiit qanimut suleqatigalugit suliffeqarfennik nutaanik aallartitsinissaannik tapersorsorlugillu kaammattus-savagut
- Suliariumannittussarsiuussisar-nermi sumiiffimmiit pisior-tarnissaq aamma sumiiffimmi sulisinnaasunik atuinissaq sulif-fimillu misiliisoqartarnissaa ukkatarissavarput
- Artic Circle Business suleqati-galugu takornialerineq ineriartortissavarput, sumiiffinni

- takornialerisut aallartisaasullu tapersorsorneratigut.
- Sisimiut Kangerlussuullu akornani UNESCO-mik suliniut kiisalu ar-fernut katersugaasivik Maniitsu-miitoq tamaviaarutigissavagut
- Kalaalimineerniarflit ineriartortissavagut.
- Aalisartut piniartullu amerlane-rusut pisiniarfennut suliffeqarfennillu allanut toqqaannartumik tunisisinnaalernissaat sulissuti-gissavarput.

- Vi vil minimere ydelser til arbejdssøgende og via Majoriaq i stedet tilbyde udviklings- og opgraderingstilbud
- Vi vil forbedre samarbejdet mellem fiskefabrikkerne og Majoriaq med fokus på varig produktion og beskæftigelse
- Vi vil støtte og opmunstre borgere til at starte nye virksomheder i tæt samarbejde med ACB/Erhvervsrådet
- Vi vil fokusere på lokale indkøb og anvendelse af lokal arbejdskraft og praktikpladser ved licitationer
- Vi vil sammen med ACB udvikle turismen, understøtte lokale turistvirksomheder og iværksættere
- Vi vil satse på UNESCO-projektet mellem Sisimiut og Kangerlussuaq samt Hvalmuseum i Maniitsoq
- Vi vil udvikle brætterne
- Vi vil arbejde for at flere fiskere og fangere skal kunne sælge direkte til butikker og andre virksomheder

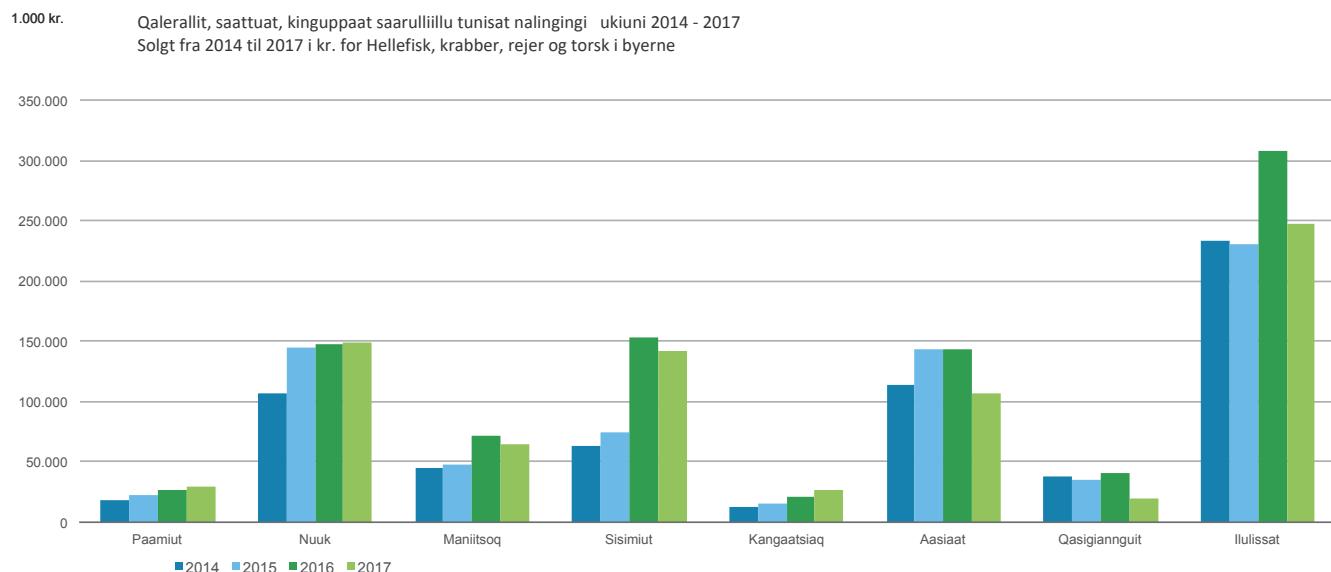
Fiskeri, Turisme og erhverv

Gode rammer for erhvervsliv og minédrift skaber forudsætningerne for en bæredygtig økonomi med vækst og beskæftigelse. Fiskeri og fangst er stadig hovederhvervene og fundamentet i den fremtidige økonomi. Råvarerne herfra danner grundlaget for fødevareproduktion til hjemmemarked og eksport. Turismepotentialet er meget stort. Med optagelsen på UNESCO's Verdensarvliste er der nu skabt endnu flere helt nye

muligheder for udvikling af erhverv og turisme. De mange unikke og attraktive muligheder skal både synliggøres og udnyttes. De nye former for turisme vil ikke udelukkende kunne mærkes i Aasivissuit-Nipisat-området, men i hele kommunen.

Vi udvikler allerede specifikke, lokale oplevelser for turister i samarbejde med private turismeoperatører og Arctic Cir-

cle Business (ACB). Krydstogtturismen er tiltagende og havnefaciliteterne skal derfor være tidssvarende. Vi fremmer erhvervsudvikling med en servicekontrakt mellem ACB og kommunen og et samarbejde med erhvervsvirksomhederne. Samtidig prioriterer vi opkvalificering og forberedelse af arbejdslige og ung arbejdskraft til arbejdsmarkedet i tæt samarbejde med Majoriaq.

- Kommunimi aatsitassanik piiaaviit sulissusanut najugaqvissunut nunallu tamalaat akornanni aatsitassalerinerup iluanut pilerinartuunissaat sulissutigissavarput
- Maniitsup eqqaani erngup nukinga atorlugu nukissiorsinnaanermut periarfissat illoqarfimmut innaallagissamik kissamillu kiisalu suliffissuaqarnermut siunertanut atorneqarsinnaanerannut peqataarusupput.
- Aalisarnermik piniarnermillu inuusutissarsiornerup atuilluartumik ineriartortinnissaanut siuarsaaniarluta, illoqarfinni nunaqarfinnilu tunisinissamut periarfissat patajaatsunissaat sulissutigerusuppagut.
- Piniarnermik ileqqut siunissami Kalaallit Nunaanni nunarsuullu sinnerani kinguariit ilinniarnissaanut, illorsorlugillu ingerlateqqikkusupparput.
- Imaani nunamilu pisuussutit uumasusillit atuilluartumik atorluarnissaat salliukkusupparput.
- Innutasut illuaqqanik amerlanerusnik sanaartornissaannut periarfissaqartikkusuppagut.
- Takornarialerinermik inuussutissarsiortut qanimut soleqatigalugit, nunaannarmi takornariartitsisarnissamut periarfissanik ineriartortit-seqataarusuppagut.

Nunaannaq

Ukiut 4.500-t ingerlanerini nunap immikkoortortaani innuttaasut pisuussutnik uumassusilinnik inuussuteqarnikuupput. Sisimiut Kangerlussuullu akornanni nuna 200 x 20 km-inik anertutigisoq UNESCO-p nunarsuarmiqatigiinnut kingornussassangortitaasa allattorsimaffianut ilanngutsinneqarpoq. Inuit asimiillutik piniarnermik kulturiat sumiiffinni tassani ilisarnaataavoq - ulutsinni Kalaallit Nunaata oqaluttuassarataa tunulequataa.

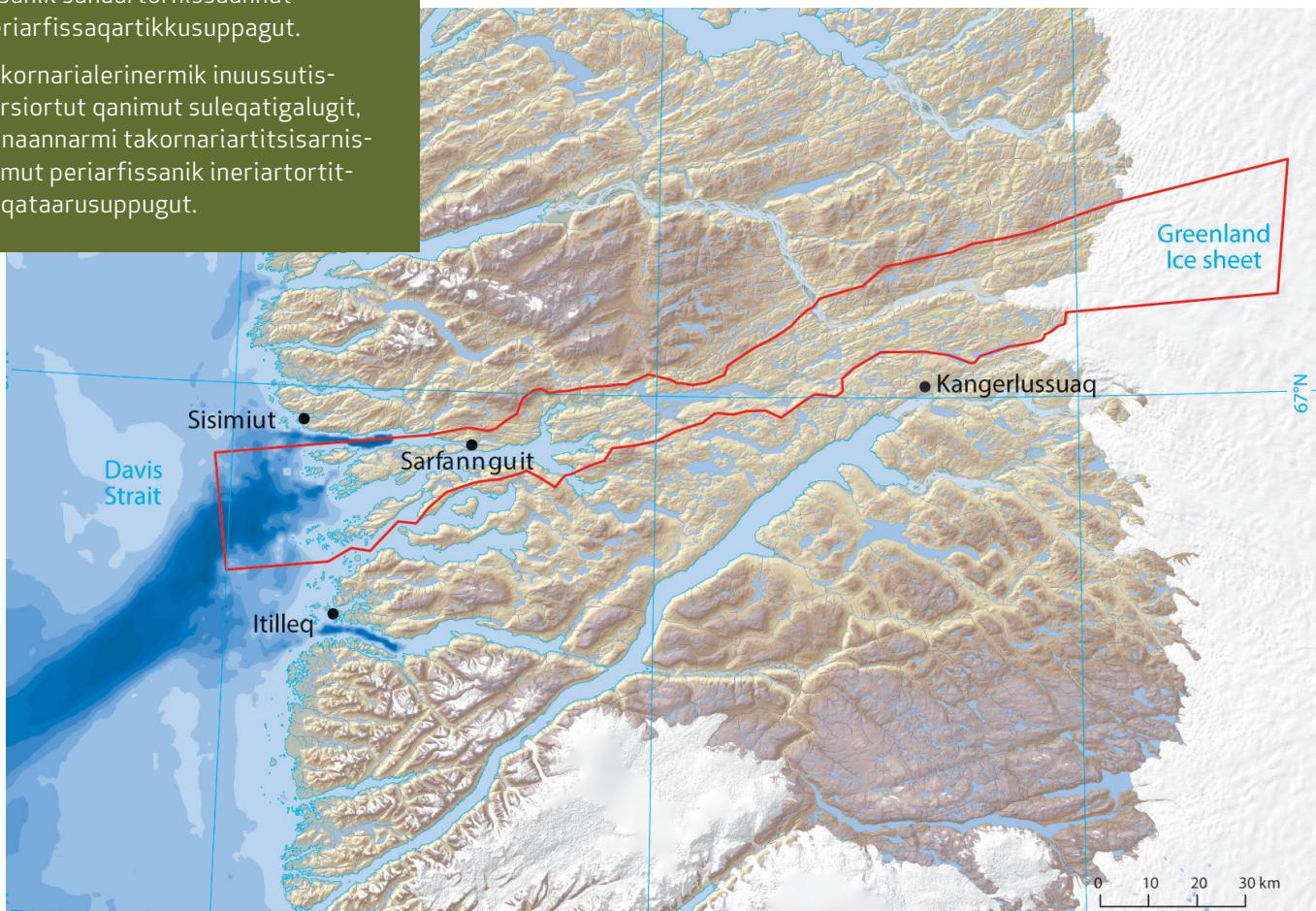
Imaani pisuussutit qangaaniilli pingaarnertut aningaasarsiutaapput, nunamili pisuussutit iluamik atorluarneqarsi-manatik. Inuiaqtigiinni inuutissarsiutataasiinnaagaangami, inuiaqtigii sunnertiinasinnaasarput. Taamaattumik pisuussutit allat immikkut sammivagut.

Kalaallit Nunaanni immap Sermersuullu akornanni nunatani nunatarpus annersaavoq, inuutissarsiutillu ineriartortinneqarnissaannut nukittoquatasinnaasunik erngup nukinga atorlugu

nukissiuuteqarnissaminut periarfisaginnersaalluta. Maniitsup eqqaani anginersaasoq aluminiumik aatsitsivissamut atorneqarsinnaavoq, nutaatullu isertitsissutaalerluni. Tassanngaanniit innaallagiaq innaallagissamik kissamillu pilersuinermut, innaallagissamillu anertuumik atuilluni suliffissuaqarfinnut atorneqassaaq.

Kalaallit Nunaanni piiaaveqarnissamut periarfissagissaartut ilagaatigut, Kangerlussuarmilu piiaavimmi anorthosit-iliortoqalereerluni. Aatsitassat allat assigiinngitsorpassuit atorluarneqarsinnaapput. Aatsitassarsiorfiit suleqatigalugit kommunimi suliffissaqalersitsilatalu suliffinnik nutaanik pilersitsisaagut.

Nunaannaap pilersaarusrusiorfigineqarnissa 2011-milli kommunip akisussaaf-figilerpaa. Takornarialerilluni equalunniarfinnut, tammajuitsussarsisitsiniar-luni piniariartitsinernut sisorartsisiner-nullu nunatat immikkoortippagut.

- Vi vil arbejde for, at minedrift i kommunen er attraktivt for både lokal arbejdskraft og den internationale mineindustri
- Vi vil bidrage til, at vandkraftpotentialerne omkring Maniitsoq både anvendes til byens el- og varmeforsyning samt til industriformål
- Vi vil arbejde for stabile indhandlingsmuligheder i byer og bygder for at fremme bæredygtig udvikling af fiskeri- og fangsterhvervet
- Vi vil beskytte og formidle vores jagttraditioner, så fremtidige generationer i både Grønland og resten af verden kan lære herom
- Vi vil prioritere en bæredygtig udnyttelse af havets og landets ressourcer
- Vi vil give befolkningen flere muligheder for at bygge hytter
- Vi vil arbejde tæt sammen med turisterhvervet for at udvikle turismemulighederne i det åbne land

Det åbne land

I gennem 4.500 år har regionens befolkning ernæret sig af de levende ressourcer. Et 200 x 20 km bredt område mellem Sisimiut og Kangerlussuaq er opdaget på UNESCO's verdensarvsliste. Inuits nomadiske jagtkultur kendtegner dette område - historien bag nutidens Grønland.

Havets ressourcer har længe været det primære indtægtsgrundlag, mens landets øvrige ressourcer ikke rigtigt har været

udnyttet. Et samfund er sårbart, når det er baseret på et enkelt erhverv. Derfor fokuserer vi på andre ressourcer.

Vi har Grønlands største landområde mellem hav og Indlandsis og nogle af landets største vandkraftspotialer, som kan styrke erhvervsudviklingen. Det største af dem ved Maniitsoq kan anvendes til aluminiumsproduktion og blive en ny indtægtskilde. Strøm herfra skal anvendes til el- og varmeforsyning og energitrig industri.

Vi har nogle af Grønlands bedste minepotialer og der produceres allerede anorthosit i minen i Kangerlussuaq. Mange andre mineralske råstoffer kan udnyttes. Vi skaber både lokal beskæftigelse og nye arbejdspladser i samarbejdet med råstofselskaberne.

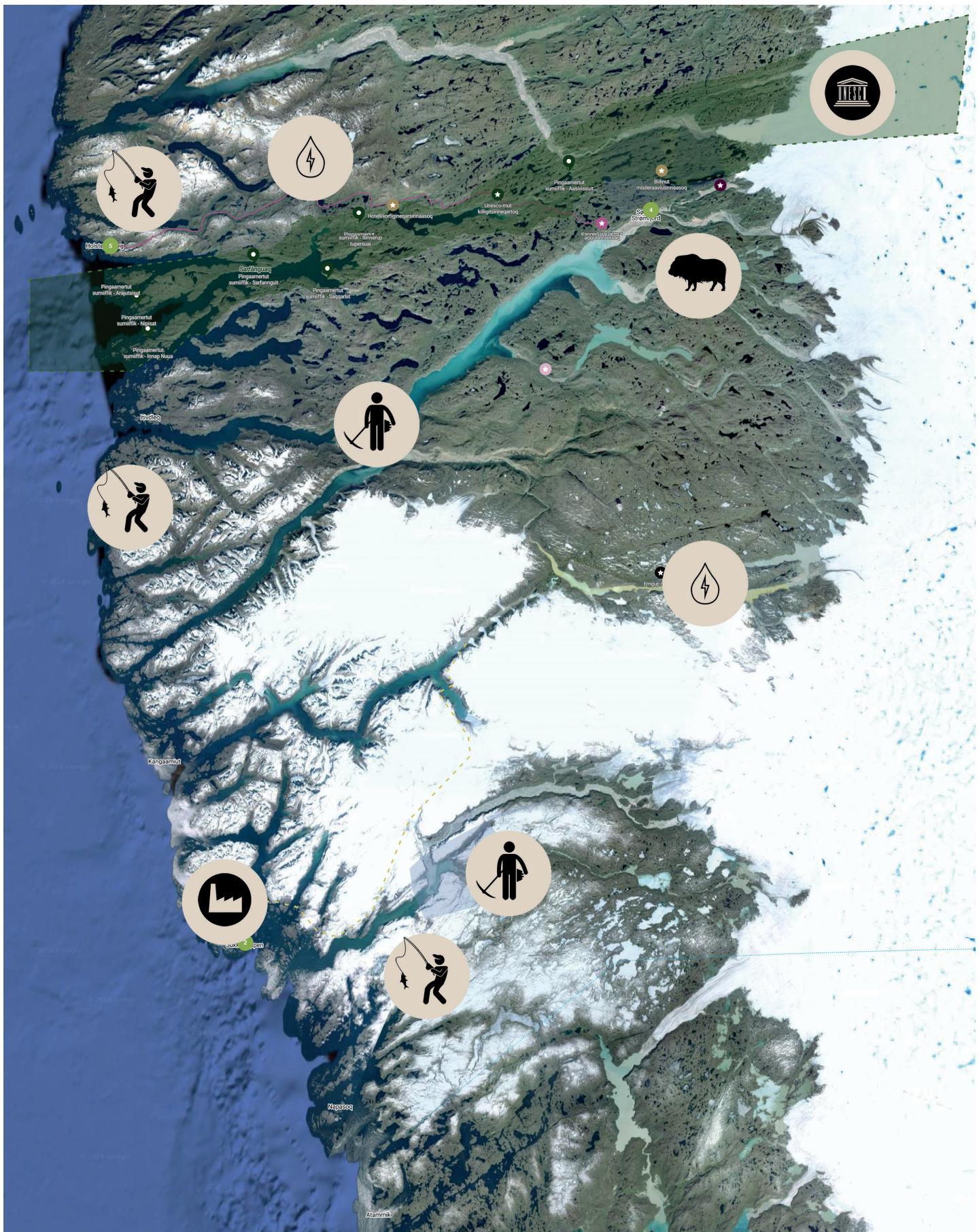
Siden 2011 har kommunen haft ansvaret for planlægning af det åbne land. Vi har udlagt arealer til turismekoncessioner til ørredelv-fiskeri, trofæjagt og skisport.

Nunap Assinga | Kort over Kommunen Qeqqata Kommunia

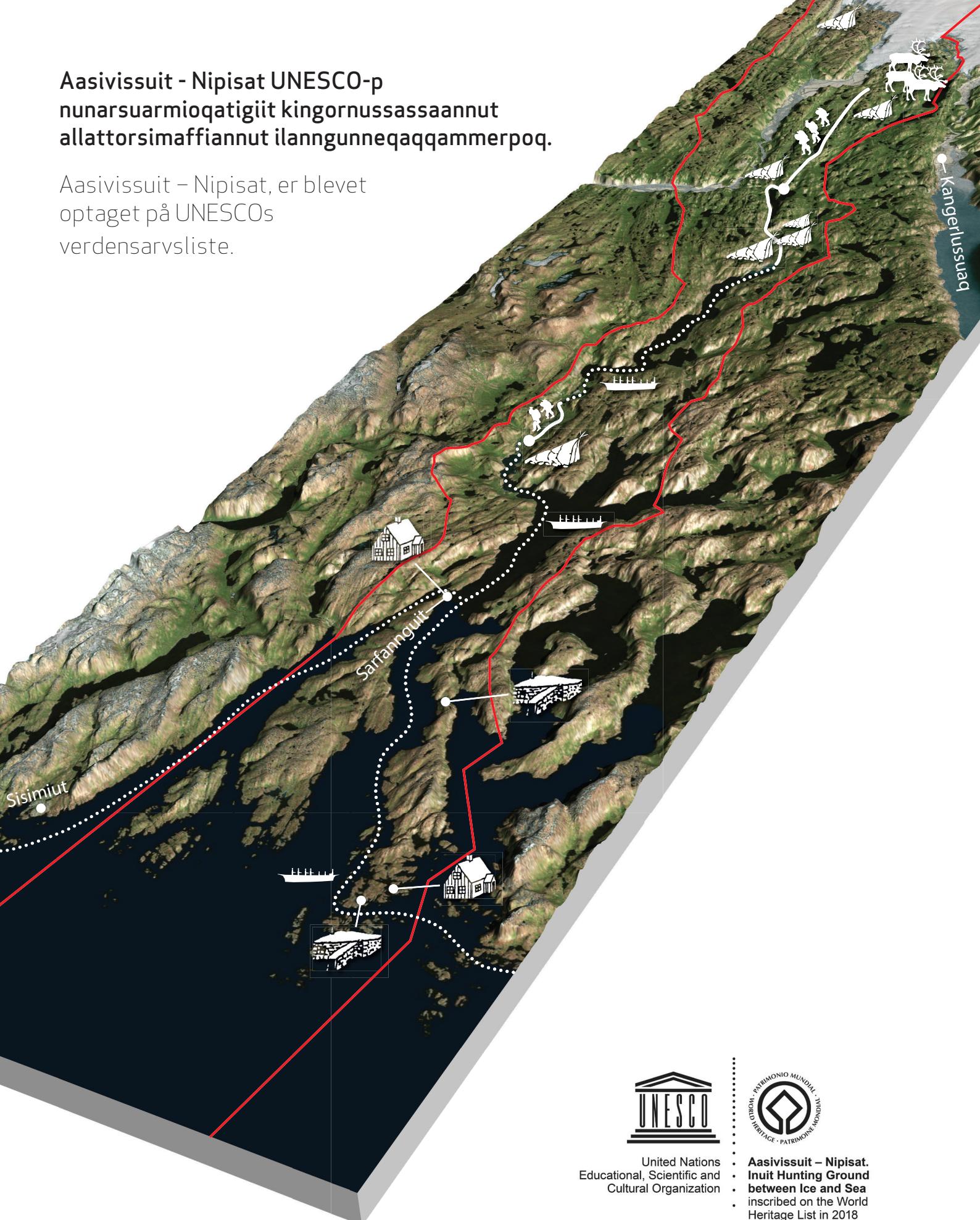
Tammajuitsussarsisitsiarluni inuussutssissarsiornermullu periarfissat

| Koncessionsområder og erhvervsmuligheder

Aasivissuit - Nipisat UNESCO-p nunarsuarmioqatigiit kingornussassaannut allattorsimaffiannut ilanngunneqaqqammerpoq.

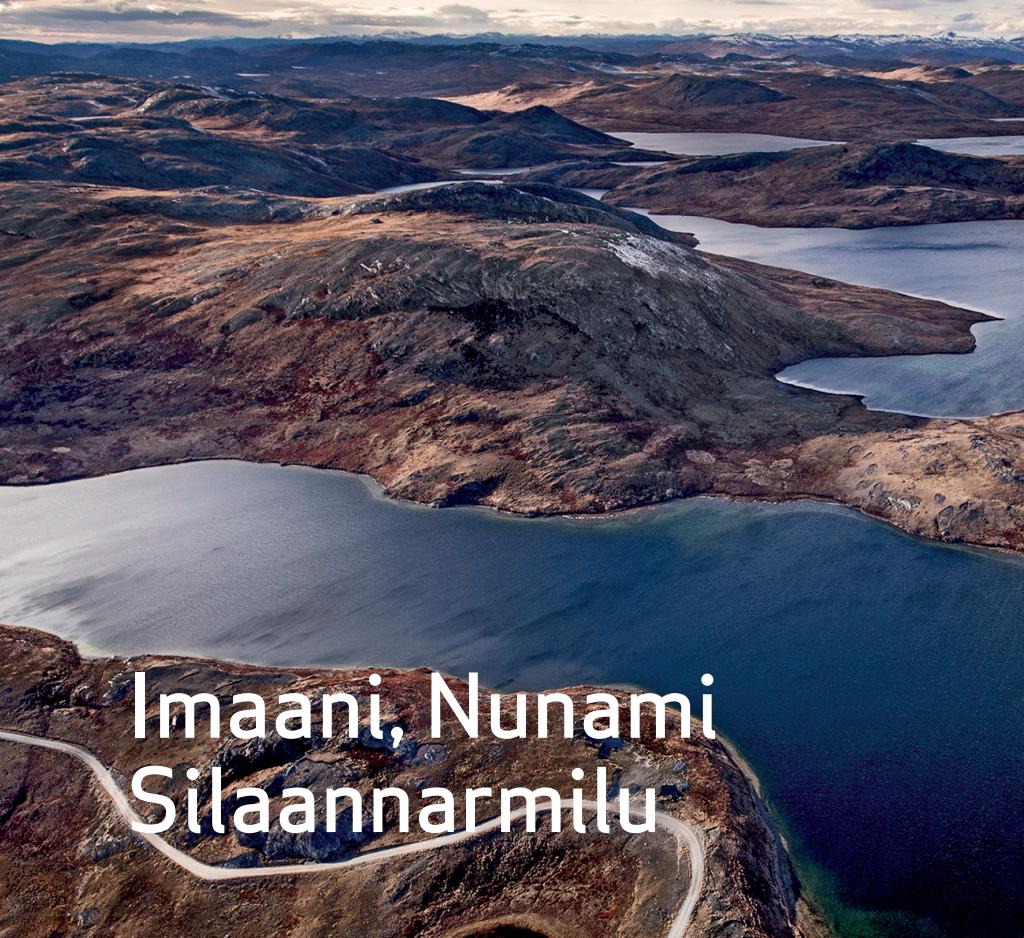
Aasivissuit – Nipisat, er blevet
optaget på UNESCOs
verdensarvsliste.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

- Aasivissuit – Nipisat.
Inuit Hunting Ground
between Ice and Sea
- inscribed on the World
Heritage List in 2018

Imaani, Nunami Silaannarmilu

Innuttaasut inuutissarsiutillillu ulluinnanngut, ineriarortitsinissamilu periarfissaanngut attaveqaatit angallannermilu periarfissat pitsaasut pingaaruteqarput. Pingaarnertut attaveqaatit, angallannermullu selskabinut sullissinmissamik isumaqtigiiusutit Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffgaat.

Pingasunik mittarfegarnermigut, nunaamilu mittarfinni isumannaannerpaap Kangerlussuarmiinneratigut Qeqqata Kommunia silaannakkut angallassinnamut tunngavissaqarluarpoq. Tamaakkaluartoq nalorninartorsiorfiupput, Kangerlussuarmimi illoqarfinnilu

marluusuni silaannakkut angallannerup nalorninartorsiortillugit Namminersorlutik Oqartussat eqqarsaatigilluarneqanngitsumik aaqqissusseqqinnissartik pilersaartigaat.

Kommunimi umiarsualiveqarnikkut periarfissalummat, kommunini nammineerluni iliuuseqarsimavoq. Sisimiuni kommunip talittarfia 2013-imatiqqaarfissiortinneqarpoq, umiarsualiveqarnermullu siunnersuisoqatigiiut pilersinneqarlutik. Kangerlussuarmi Kangaamiunilu umiarsualivit ullaatsinut naleqqutinngilluinnarmata, Kangerlussuup Kangaamiullu nutaanik umiarsualivittaarnissaannut kommunini

- * Kangerlussuaq nunat tamaalaat akornanni nunatsinni mittarfinni pingarnerpaatut paariinnarusupparput
- * Sisimiut Kangerlussuullu akornanni nunaannakkut aqqusinniorusuppgut aammalu sapinngisamik piaartumik aqqusinertut siorasutut annertusarneqassasoq
- * Kangerlussuarmi Kangaamiulinu talittarfuit nutaat kiisalu inoqarfuit sinnerini talittarfegarnikkut pissutsit pitsaasunissaasa qulakkeerneqarnisaat pingarnerutissavarput
- * Kommunimi mittarfiinut umiarsualiviinullu tamanit atorneqarsinaasunut tamanut piginnittoorusuppgut (pigineqataarusuppgut).
- * Umiarsualiveqarnermut siunnersuisoqatigiiut assigisaallu peqatigalugit angallannikkut atortulersuutinik pilersaarsiorissami inuussutissarsiuuteqartut atuisullu akuutikkusuppagut.
- * Illoqarfinni nunaqarfinnilu aqqusineqarnikkut angallannikkullu pissutsinik pitsanngorsaarusuppgut.

ilaatigut ARTEK-imik suleqateqarluni pilersaarsiorpoq.

Nunami pisuussutit atorluarneqarnissaannik kommunip anguniagaqarnera eqqarsaatigalugu aqqusinniorqarnisaat pingaaruteqarpoq. Nunani allani aqqusinniorfiusimasuni tamangajanni, aqqusinniorneq ineriarortitsinermik kinguneqarsimavoq.

Kitaani illoqarfinnilu qininnerni angallannikkut atortut angisuut Store infrastrukturarlæg i Midtgrønland og nærmeste byer

Angallannikkut atortut Infrastrukturarlæg	Kangerlussuaq	Maniitsoq	Sisimiut	Aasiaat	Ilulissat	Nuuk
Mittarfik Landingsbane	2830 m	799 m	799 m	799 m	845 m	950 m
Imarpikkoortaatigut talittarfik Atlantkaj	0 m	60 m	171 m	110 m	120 m	360 m

- * Vi vil bevare Kangerlussuaq som landets vigtigste, internationale lufthavn
- * Vi vil anlægge en naturvej mellem Sisimiut og Kangerlussuaq og hurtigst muligt udbygge til en rigtig grusvej
- * Vi vil prioritere nye havne i Kangerlussuaq og Kangaamiut, samt sikre gode havneforhold i de øvrige bosteder
- * Vi vil være (med)ejer af alle de offentlige lufthavne og havne i kommunen
- * Vi vil involvere erhvervsliv og brugerne i tilrettelæggelse af trafikinfrastrukturen med havneråd og lignende
- * Vi vil forbedre vejene og færdselsforholdene i byer og bygder

På Vand, Land og i Luftten

Gode infrastruktur'anlæg og trafikmuligheder er vigtige for befolkningens og erhvervslivets dagligdag og udviklingsmuligheder. Selvstyret har ansvaret for den overordnede infrastruktur og servicekontrakter med trafikselskaber.

Med 3 lufthavne og landets mest sikre lufthavn i Kangerlussuaq har Qeqqata Kommunia gode forudsætninger for

luftrafik. De er dog under pres, da Selvstyret planlægger en ugen nemtænk reform, som sætter såvel Kangerlussuaq som de to byers luftrafik under pres.

De forholdsvis dårlige havnemuligheder i kommunen har medført tiltag fra kommunen. I 2013 blev den kommunale havn i Sisimiut indviet og der er etableret et havneråd. Kommunen har i samarbejde med blandt andet ARTEK

udviklet planer for nye havne i Kangerlussuaq og Kangaamiut, hvor havneforholdene langt fra er nutidige.

I forhold til kommunens ambitioner om at udnytte landets ressourcer, så er anlæggelse af veje vigtig. Det har ført til udvikling i næsten alle andre lande.

Namminersorlutik Oqartussat taassumalu ingerlatisui akunnerminni Qeqqata Kommunianut angallannerup akuttussusissatut isumaqtigiuissut Besejlingsfrekvens i Qeqqata Kommunia aftalt mellem Selvstyret og aktører									
Angallannerit akuttussusaat		Sisimiut	Maniitsoq	Kangerlussuaq	Kangaamiut	Atammik	Itilleq	Sarfangnguit	Napasoq
Assartuussinerit									
Fragtbesejling (RAL)	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	Ukiumut /årligt 4	Ull./dag 14.	Ull./dag 14.	Ull./dag 14.	Ull./dag 14.	Ull./dag 14.	
Ilaas. Angallassineq	Ull./dag 1.	Ull./dag 1.	-	Ull./dag 1.	-	-	-	-	
Passagersejlads (AUL)	Ull./dag 6.	Ull./dag 6.	-	Ull./dag 6.	-	-	-	-	
Nunaqar.Angall.									
Bygdesejlads (Diskoline)	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	-	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	

Namminersorlutik Oqartussat taassumalu ingerlatisui akunnerminni Qeqqata Kommunianut angallannerup akuttussusissatut isumaqtigiuissut Besejlingsfrekvens i Qeqqata Kommunia aftalt mellem Selvstyret og aktører									
Besejlingsfrekvens									
Angallannerit akuttussusaat		Sisimiut	Maniitsoq	Kangerlussuaq	Kangaamiut	Atammik	Itilleq	Sarfangnguit	Napasoq
Assartuussinerit									
Fragtbesejling (RAL)	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	Ukiumut /årligt 4	Ull./dag 14.	Ull./dag 14.	Ull./dag 14.	Ull./dag 14.	Ull./dag 14.	Ull./dag 14.
Ilaas. Angallassineq	Ull./dag 1.	Ull./dag 1.	-	Ull./dag 1.	-	-	-	-	-
Passagersejlads (AUL)	Ull./dag 6.	Ull./dag 6.	-	Ull./dag 6.	-	-	-	-	-
Nunaqar.Angall.									
Bygdesejlads (Diskoline)	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	-	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.	Ull./dag 7.

Avatangiisit

Avatangiisit saligaatsuutinneqarnissaat atuilluartuunissaallu suli sulissutigis-savarput. Peqqinnissaq avatangiisillu pingaartikkatsigit, tunngavissallu pige-reeratsigit annertuumik angusaqarluarsinnaavugut.

Kommunimi eqqagassalerineq pitsangorsarneqassaaq, illoqarfinnilu eqqakkanut amerliartuinnartunut malinnaasinnaassalluni. Nunaqarfinit eqqakkat siunissami aamma isumagisalissavagut. Nutaamik ikualaavittaarnikkut eqqakkat katarsorneqassaassapput, kommunimilu avatangiisit isiguminarsisinneqassalutik.

Peqqissuseq pitsanngorsaavigiumal-lugu sapinngisamik illut amerlanerpaat illoqarfipu kuuffissuinut attavilersin-neqassapput. Nunaqarfinni aamma nutaali-anerusumik pitsaanerusumillu anartar-filerisinnaanissaq ujartorparput.

Imermik mingunnikumik pinngorti-tamut maangaannaq kuutsitsisoqartar-nera pinngitoortikkumallugu, imermut mingunnikumut saliivimmik pilersi-tsisoqassaaq. Pinngortitamit nerisassat pinngitoorsinnaannginnatsigit, avatan-giisit pitsaanngitsumik sunnertinneqar-tarerat annikillisinnejassaaq.

- ◎ Inuit peqqissuunissaat, avatangiisink illersuineq kiisalu (akisussaassu-seqarneq aamma) eqqa-gassanik suliaqarnermi aksussaassusilimmik aningaasaqarniarneq (iminut akilersinnaasoq) pinguarnerutissavagut.
- ◎ Sisimiuni ikualaavimmik nutaamik, anginerusumik avatangiisinullu mingutti-sinngitsumik pilersitse-rusupput, taamatullu sumiiffinnit minnerusunit eqqagassanik tassunga assartuititserusulluta.
- ◎ Illoqarfinni kuuffiissuarnik annertusaanerput inger-lateeqiinnarusupparput, innuttaasullu illuisa atas-susertinnissaat qulakteer-lugu.
- ◎ Nunaqarfinni anartarfileris-arnermik suliaqartarnermi aaqqiissutissamik pitsaanerpaamik nassaarusupput.
- ◎ Imermut mingunnikumut saliivimmik pilersitsisoqar-nissaanut suliaqarusup-pugut.
- ◎ Kommunip illuutaani nu-kissiuutit avatangiisintut ajoqutaanngitsut atorneqneri nukittorsarusup-pugut
- ◎ Illoqarfinni nunaqarfinnilu umiarsualiveqarfinni, kan-gerlunni kangerliumaner-nilu mingutsitsineq akiorni-arparput.

Miljø

- ◎ Vi vil prioritere folkesundheden, beskyttelse af miljøet samt (ansvarlig og) økonomisk ansvarlighed (rentabilitet i affaldshåndteringen)
- ◎ Vi vil opføre et nyt, større, miljøvenligt forbrændingsanlæg i Sisimiut og få transporteret affald hertil fra mindre steder
- ◎ Vi vil fortsætte udbygningen af kloaknettet i byerne og sikre, at borgernes boliger tilsluttes
- ◎ Vi vil finde den optimale løsning på håndtering af natrenovation i bygderne
- ◎ Vi vil arbejde for at anlægge spildevandsrensningsanlæg
- ◎ Vi vil styrke anvendelsen af miljøvenlige energisystemer i kommunale bygninger
- ◎ Vi vil bekæmpe forurening i byers og bygdernes havnebassin, fjorde, bugter

Vi fortsætter arbejdet med at gøre omgivelserne rene og bæredygtige. Da vi prioritører sundhed og miljø og har de rigtige forudsætninger, kan vi nå langt.

Affaldshåndtering i kommunen skal optimeres og kunne følge med de stigende mængder affald i byerne. Vi skal fremover også aftage og håndtere affald fra bygderne.

Med et nyt forbrændingsanlæg skal affald ikke længere deponeres og miljøet

vil forbedres i hele kommunen. Så mange boliger som muligt skal tilsluttes byens kloaknet for at forbedre de sundhedsmæssige forhold. Vi arbejder også på at finde en ny og bedre måde at håndtere natrenovation i bygderne.

Der skal etableres spildevandsrensning, så udledning af spildevand i naturen undgås. Den negative påvirkning af miljøet skal minimeres, da vi er afhængige af fødevarer fra naturen.

**Illoqarfinni nunaqarfinnili anartarfilerinermit, annanik katersuivinnit kuuffissuarniillu
kuutsinnejartartut annertussusaat** | Samlet udledning til natrenovation, slamtank og
kloak i byer og bygder

Illoqarfiet nunaqarfiallu / Byer og bygder	Anartarfilerineq Natrenovation	Annanik katersuiviiit Slamtank	Kuuffissuit Kloak	Inoqtigiait amerlas-susaat Antal husstande
Sisimiut	180	269	2252	2.701
Maniitsoq	128	45	752	972
Kangerlussuaq	0	36	206	242
Kangaamiut	121	0	2	125
Atammik	74	0	0	59
Sarfanguit	52	0	0	39
Itilleq	36	0	0	36
Napasoq	37	0	0	37
Qeqqata Kommunia	628	313	2.018	3.750

- Innuttaasut kissaataat akiliis-naassusaallu malillugit pisortat inissaataannik sanaartortoqarnissaa qulakkeerusupparput
- Innuttaasut illunik piginnittungorsinnaanerannut perarfissat nukittorsarusuppagut
- Inissiaqfennik illoqarfimmilu najugaqarfiit sunngiffimi sammisanut pitsangorsarne-qarnerat nangikkusupparput.
- Illoqarfiup qiterpasissuanut tulluartunik, inuussutissarsior-nermut siunertalinnut sanaartorfissanik nutaanik immikkooritserusuppagut.
- Kommunip pilersaarusrusiorfigineqarnerata naleqqussarne-qarnerani, illunik eriagisassanik piginnittut kissaataat ataqqe-rusuppagut.
- Nutaamik sanaartornissamat inuussutissarsiuuteqarnikkullu ineriartornissamat kommu-nit tamagit orniginartuuniassam-mat, tulluartumik sanaartorfis-saanermik ineriartortsini-ssamat perarfissanik sulia-qarusuppagut.
- Qimmliviit pitsaanerusumik inisisimanissaannut innuttaasut peqatigalugit pilersaarum-mik suliaqarniarpugut
- Nunaqarfinni utoqqarnut inuu-suttunullu tulluartunik inissialior-nissaq sulissutigerusupparput.

Illoqarfiup

ineriartortinnejarnissaa inissaqassuserlu

Illoqarfit suli ineriartortinnejarnissat, ukiunilu kingullerni illoqarfinni immikkoortut minnerit pillugit pilersaarusrapaaloqarluta. Tamatuma kingunerisaanik pisiniarfinnik, inuutissarsiorfinnik, takornarialerinernek, illuaraqarfinnik nunaannarmilu ineriartortsisoqar-sinnaasimaneranik.

Illoqarfinni pilersaarutit illoqarfiit qeq-qani pingaarnertut aqquserngit siner-lugit qorsooqqinnersanilu niuertarfinnut sulissivinnullu uummarsaataassapput. Illoqarfimmii immikkoortortat anginerunissaannik ataqatigiinnerunissaannillu pilersaarutit, illoqarfimmii immik-

koortortanut ataqatigiissitsissapput. Illoqarfiup qeqqani timersornissamat perarfissat, illoqarfimmii equeersimaar-fiusinnaasunik pilersitsissapput. Atuil-luartuunissap anguniarneqarneratigut illoqarfinni sanaartukkat eqimanerunis-saat aamma anguniarparput.

Inissiat attartortittakkat ullutsinnut naleqquutunissaannik pisariaqtitsine-rup naammassisnissaanut annertuumik unammillernartitaqarpugut. Inissiat Namminersorlutik Oqartussanit kommuninut tunniunnejartartut amerliartuin-narput. Kommunip inissaataasa amerli-artuunnartut qanoq issusaat patsaalluni nutarterisoqarnissaanik pisariaqtitsisoqakkajuttarpoq, tamannalu ininik attartortitsinissamat perarfissanut kinguarsaataallunilu annikillisaataalluni. Taamaattumik piginneqatigilluni inissiat, illullu namminneq pigisat amerliartu-nnarput.

Utoqqaat namminerisaminni sapinngi-samik sivisunerpaaamik najugaqarsin-naatillutik inuunerat naleqarnerulersar-mat, utoqqarnut inissiat amerlanerusut sanaartorpagut. Ilutigalugu innarluuti-linnut inissianik, ilinniartullu inaannik amerlanerusunik aamma sanaartor-pugut.

Inissiat amerlassusaat – Antal Selvstyreejede og kommunale boliger

	Kommunit inissaataat amma Iserit A/S – Nuuk Kommunale incl. Iserit A/S	Naminersorlutik oqartussat aamma Illut A/S Nuuk Selv-styreejede incl. Illuut A/S Nuuk
Paamiut	137	380
Nuuk	1422	2597
Maniitsoq	214	596
Sisimiut	647	661
Qaqortoq	459	470
Aasiaat	271	524
Qasigiannguit	49	195
Ilulissat	314	620

Byudvikling og Byrum

Byudviklingen fortsætter og vi har de seneste år udarbejdet mange planer for mindre lokalområder. Det har skabt udvikling af butikker, boliger, erhvervs-, turisme- og hytteområder - også i det åbne land.

I byerne skal planer skabe mere liv i bymidten, handels- og servicecentre langs hovedgaderne og grønne kiler. Planer for større, sammenhængende byområder skal forbinde lokalområderne. Idrætsfaciliteter i bymidten skal skabe aktive byrum. Med bæredygtighed som mål arbejder vi også på at skabe tættere bebyggelse i byerne.

Vi har store udfordringer med at kunne dække behovet for tidssvarende udlejningsboliger. Antallet af boliger, som overgår fra Selvstyret til kommunen, er tiltagende. Standarden af den tiltagende, kommunale boligmasse skaber ofte behov for renovering, som forsinke og reducerer udlejningsmulighederne. Antallet af andels- og ejerboliger er derfor stigende.

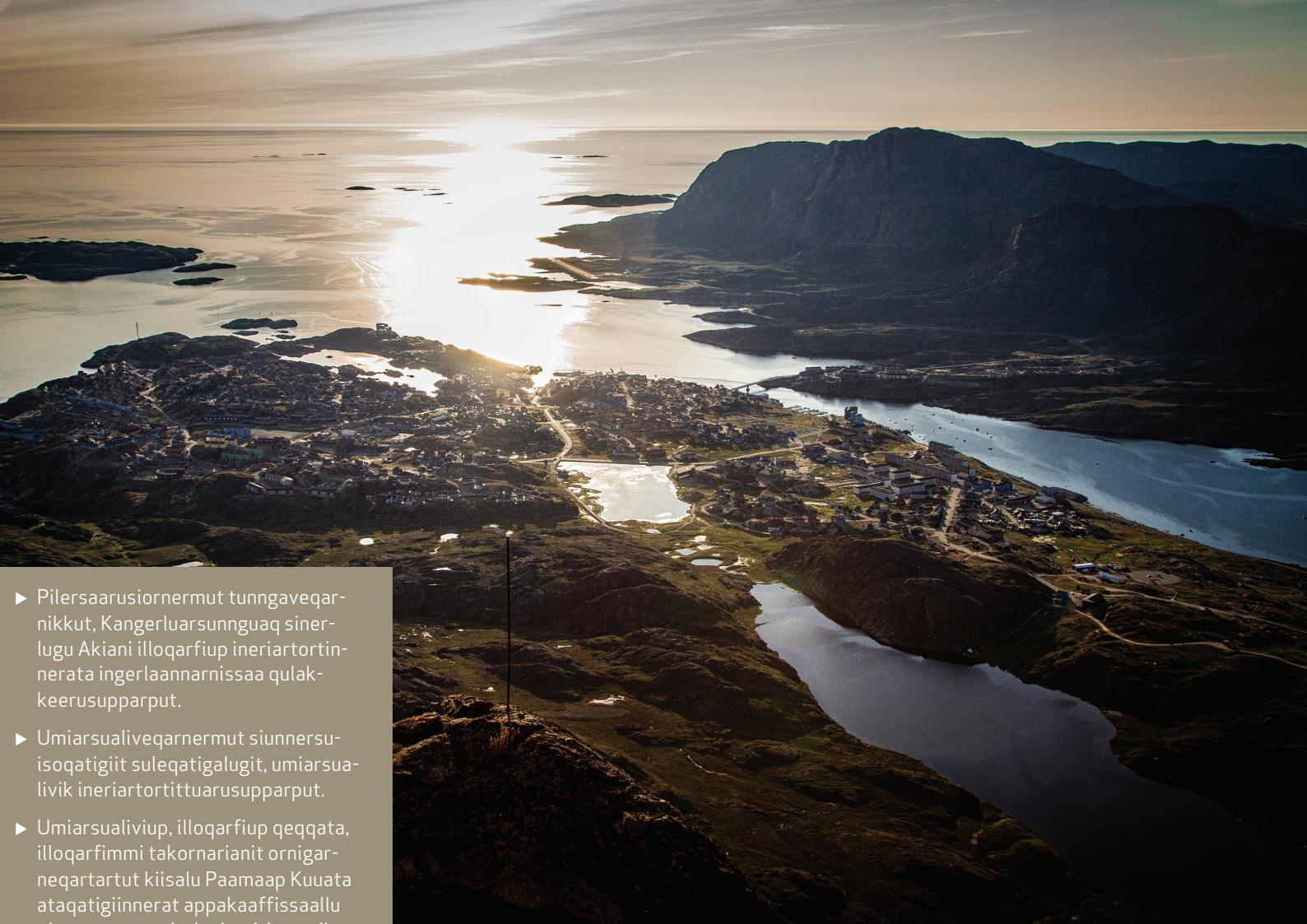
Vi opfører flere ældreboliger, da det for mange giver livskvalitet at kunne blive boende længst muligt i eget hjem. Vi opfører samtidig handicapboliger og flere kollegieboliger.

- **Vi vil sikre, at der bygges offentlige boliger efter borgernes ønsker og betalingsevne**
- **Vi vil styrke borgernes muligheder for at blive boligejere**
- **Vi vil fortsætte med forbedringer af boligområder og byrum til fri-tidsaktiviteter**

- **Vi vil udlægge nye byggefelter til erhvervsformål, som er passende til bymidten**
- **Vi vil respektere ejernes ønsker til de bevaringsværdige bygninger når kommuneplanen skal tilpasses**
- **Vi vil arbejde for udviklingsmuligheder med hensigtsmæssig byg-**

- gemodning, så kommunen altid kan være attraktiv for nybyggeri og erhvervsudvikling**
- **Vi vil, sammen med borgerne, udarbejde en plan for bedre placering af hundehold**
- **Vi vil arbejde på at få anlagt boliger for ældre og unge i bygderne**

- ▶ Pilersaarusrornermut tunngaveqarnikkut, Kangerluarsunnguaq sinerlugu Akiani illoqarfip ineriaartortinerata ingerlaannarnissaa qulakkeerusupparput.
- ▶ Umiarsualiveqarnermut siunnersusoqatigii suleqatigalugit, umiarsualivik ineriaartortittuarusupparput.
- ▶ Umiarsualiviup, illoqarfip qeqqata, illoqarfimmi takornarianit ornigarneqartartut kiisalu Paamaap Kuata ataqtiginnerat appakaaffissaallu pitsangorsarniarlugit, qitiusumik pisiniarfinnik kiffartuussivinnillu ineriaartortitsisumik, Aqqusinersuaq sinerlugu sanaartornerit akulikill-sarniarpagut.
- ▶ Silami timigissarnermik atortuler-suinikkut, illoqarfip qeqqa Nalunguarfiallu eqqaa orniginarsarniarpagut.
- ▶ KTI-p eqqaani Tech College-p annertusarneqarnera nukittorsarniarparput, immikkoortumilu qimmlivinnut, inuussutissarsiorfinnut qorsooqqifiusunullu allamut inissiinissamik nassaarusulluta.
- ▶ Immikkoortup inuussutissarsiorfiup kujataata-kangiani ikuallaavimmik anginerusumik pilersitsinikkut, Eqqagassalerinermut pilersaarut atuutilersikkusupparput, kommunillu sinnerani eqqagassanik tigusisaler-luta kiisalu siunissami sineriammit illoqarfinit aamma eqqagassanik tigusalissalluta.
- ▶ Qimmliviit pitsaanerusumik inissimanissaannut innuttaasut peqatigalugit pilersaarummik suliaqar-narpugut

Sisimiut

Akiata ineriaartortinneqarnissaanut, ukiorpaaalunni sanaartortoqarnissaanut nunaminertat suli naammapput. Ineriaartotitsissaagaani illoqarfimmi nunaminertat illoqarfimmiunut, nuuttunut, inuutissarsiortunullu atugassiaallutik sanaartorfigissarsimasut, soqutiginartullu pigineqartariaqparput.

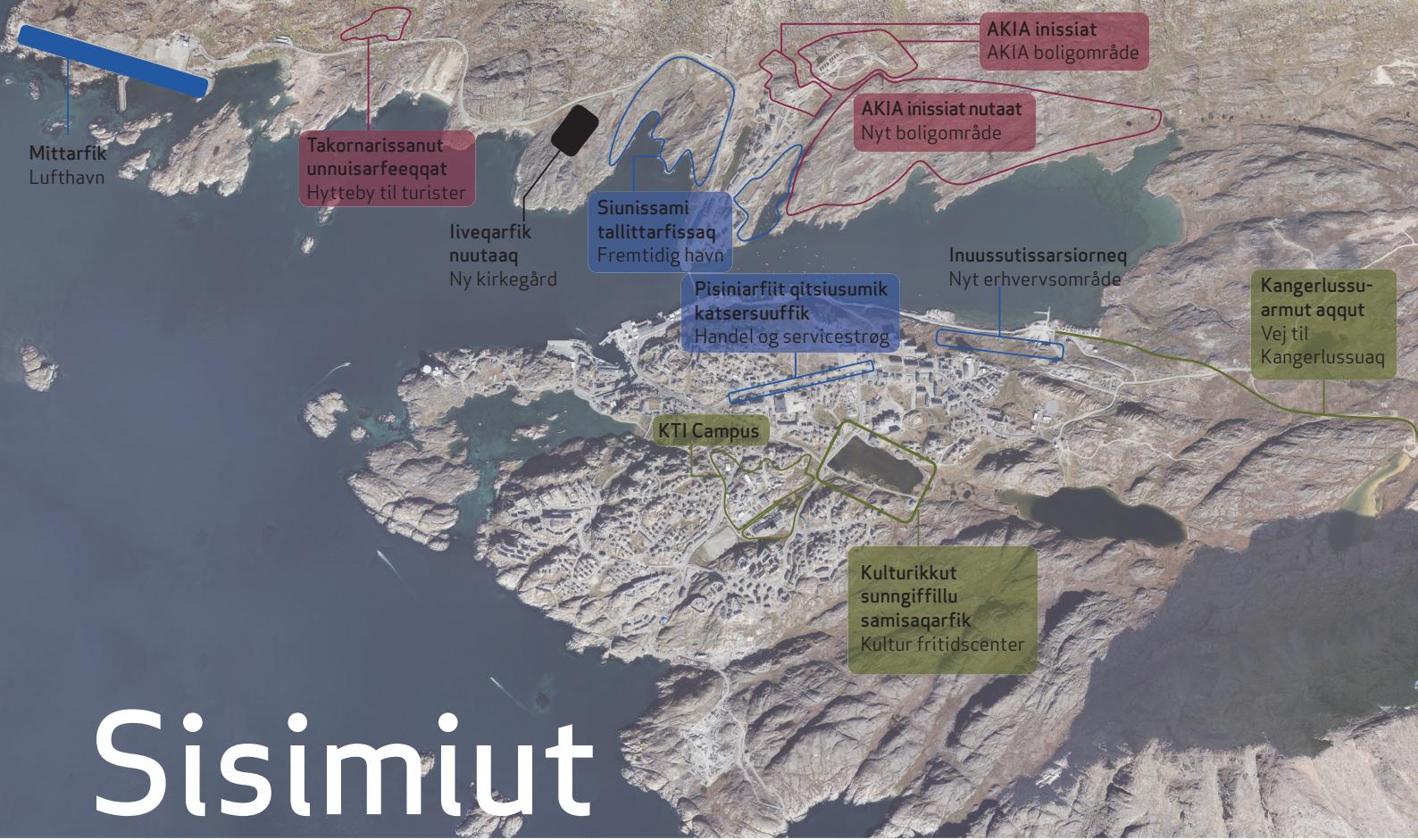
Akiata kangimut, Kangerluarsunnguarlu sinerlugu ineriaartortinneqarnissaata aaqqissiuunmissaa pillugu siunissami qaninnerusumi pilersaarsiortoqassaaq. Taamaalilluni illoqarfik ataqtigiliissaaq, soorluttaaq pisuinnarnut aqquteqarnikkut ingerlavissiaqarnikkullu illoqarfik Assaquttamut, Kangerlussuarmullu aqqusinissamut attaveqalersinnaasoq.

Umiarsualivik illoqarfip uummatigaa, umiarsualivimmilu nunaminertat atorluarneqartariaqarlutik. Aalisakkerivimmut tunisassiassanik tulaassuisinmaaneq, kilisaatit umiarsuillu takornariartaatit

talissinnaanissaat kommunip talittarfiata qulakkeerpa.

Iloqarfip ilinniarfeqarfittut inissisimana ingerlaannassaaq. Ilinniarfiit piusut allilerneqassapput, atugassarititaasullu soorlu ilinniartunut inissiat sunngiffimilu sammisassat eqqaani sanaartorneqassapput. Aqqusinersuarmi niuerneq sullissinerlu, silami sammisassat, sik-kilerfigiuminartut pisuffigiuminartullu tamanit atoruminarsarlugit, Aqqusinersuaq innuttaasunut takornarianullu najoruminarsarneqassaaq.

Mittarfiup tungaani nutaanik inissialiorsinnaanissamut, umiatsianut talittarfiliorsinnaanissamut, meeqgeriviliorsinnaanissamut, illuaraqarfiliorsinnaanissamut, nutaamillu iliveqarfiliornissamut periarfissiilluni pilersaarsiortoqarnikuuvog.

Sisimiut

Arealer til byudvikling på Akia dækker behovet for nybyggeri et antal år endnu. Udvikling forudsætter byggemodnede, attraktive arealer til rådighed for byen, nye borgere og erhvervsdrivende.

Inden længe vil der skulle udarbejdes en ny plan, som strukturerer Akia's udvikling mod øst og rundt om Kangerluar-sunnguaq/ Ulkebugten. Byen bliver da sammenhængende og kan med stier og kørespor forbindes mod Assaqutaq og den kommende vej til Kangerlussuaq. Havnen er byens hjerte og arealerne her må udnyttes optimalt. Den kommunale

havn sikrer fabrikkens råvaretilførsel, anløb af trawlere og krydstogtskibe. Byens status som uddannelsesby fortsætter. Eksisterende uddannelsesinstitutioner udbygges og faciliteter som kollegier og fritidsaktiviteter anlægges i nærheden. Aqqusinersuaq udvikles til et levende borger- og turistvenligt sted, hvor handel og service, udendørs aktiviteter, let cykeladgang og gangstier gør det attraktivt for alle at færdes. Mod lufthavnen er der udarbejdet planer, som skaber mulighed for etablering af nye boliger, lystbådehavn, daginstitu-tion, hytteområde og ny kirkegård.

- ▶ Vi vil med plangrundlag sikre, at byudviklingen på Akia kan fortsætte rundt om Ulkebugten
- ▶ Vi vil fortsat udvikle havnets funktioner i et samarbejde med Havnerådet
- ▶ Vi vil fortætte bebyggelsen langs Aqqusinersuaq, udvikle et centralt handels- og servicestrøg og hermed forbedre adgang og sammenhæng mellem havn, bymidte, byens attraktioner og Paamaap Kuua
- ▶ Vi vil gøre midtbyen og området ved Spejdersøen mere attraktiv med udendørs idrætsfaciliteter
- ▶ Vi vil styrke udbygning af Tech College nær KTI og finde alternative placeringer til områdets hundehold, erhverv og grønne åbninger
- ▶ Vi vil implementere Affaldspla-nen med opførelse af et større forbrændingsanlæg i det SØ-lige erhvervsområde, modtage affald fra hele kommunen og på sigt også fra andre kystbyer
- ▶ Vi vil, sammen med borgerne, udarbejde en plan for bedre pla-cering af hundehold

Sarfanguit aamma Itilleq

Sarfanguit kangerluit Ikertuup aamma Amerlup akornanniippoq, nunaqarfimmi ilu kisiartaalluni UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaaniilluni. Nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitsineq, nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitanik takornariartartunik takornarialerinissamut periarfissarpasvuarnik nutaanik ammaassissaq. Sisimiut Kangerlussuullu akornanni pisuinnaat aqquataannut nunaqarfik aqquaarpaa.

Assartuussinermi aqqutit nunaqarfimmut qaninnerulersillugit annikitsumik allanngulaernerisigut, takornarissat ingerlatallu amerlinissaannik naatsorsuuteqarnermi, takornarialerinermilu neqeroorutigineqarsinnaasutigut suliffis-

sat nunaqarfimmi innuttaasunit atorlu-
arneqarsinnaalissapput.

Itilleq aalisarnissamut, aavarnissamut umimmanniarnissamullu periarfissagisaarluni qeqertamiippoq. Innuttaasut umiatsiaat, angallatinilluunniit attartor-
nikkut nunaqarfimmut nunaqarfimmiillu pingoarnerusumik imaatigut assartuis-
arput.

Itillimi sammisat amerlanersaat sissami pisiniarfiullu eqqaani ingerlanneqarput. Illut ilaqtariinnut ataatsinut, utoqqar-
nullu inissiat atasut ileqkoq malillugu sanaartugaapput. Najugaqarfissianut nunaminertanik nutaanik innimin-
niisoqqaqqissasoq naatsorsuutigineqann-
gilaq.

Nunarsuarmioqatigiinnut kingor-
nussassangortitanut Sarfanguit ilangunneqarneranut atatillugu,
Sarfanguani UNESCO nunarsuar-
mioqatigiinnut kingornussassan-
ngortitaannut takornariaqarneq
sulissutigissavarput

Nunaqarfimmut appakaannissami
pisuinnaallu aqutaat, takorna-
rissanullu UNESCO Sarfannguillu
pillugit paasisitsiniaanerit pitsan-
ngorsassavagut

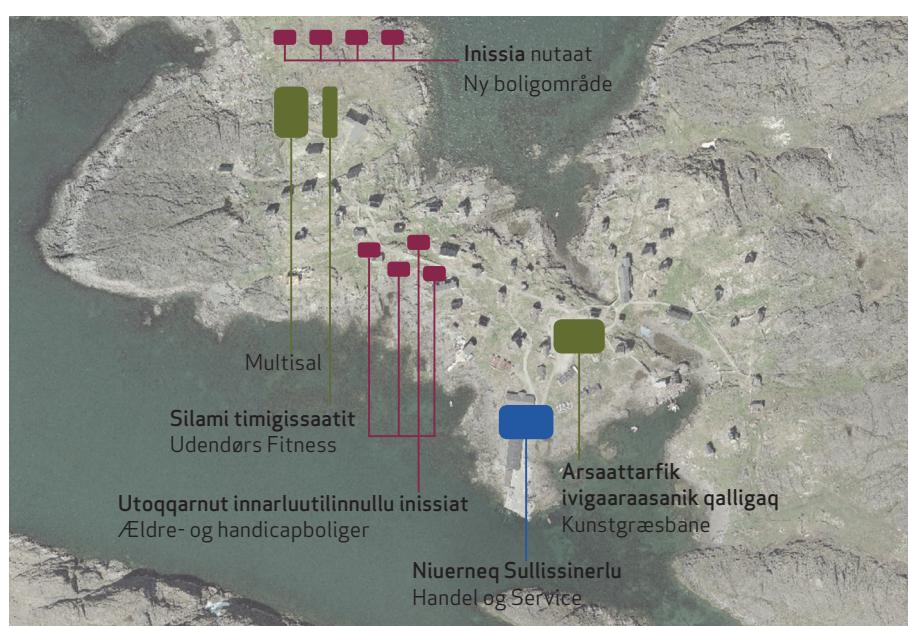
**Sarfanguani Itillimu talittarfe-
qarniernermi isumannaallisaaneq**
pitsaasunik puttasulersornerisigut
nunaminertanillu inissivissanik
pilersornerisigut sallitissavarput

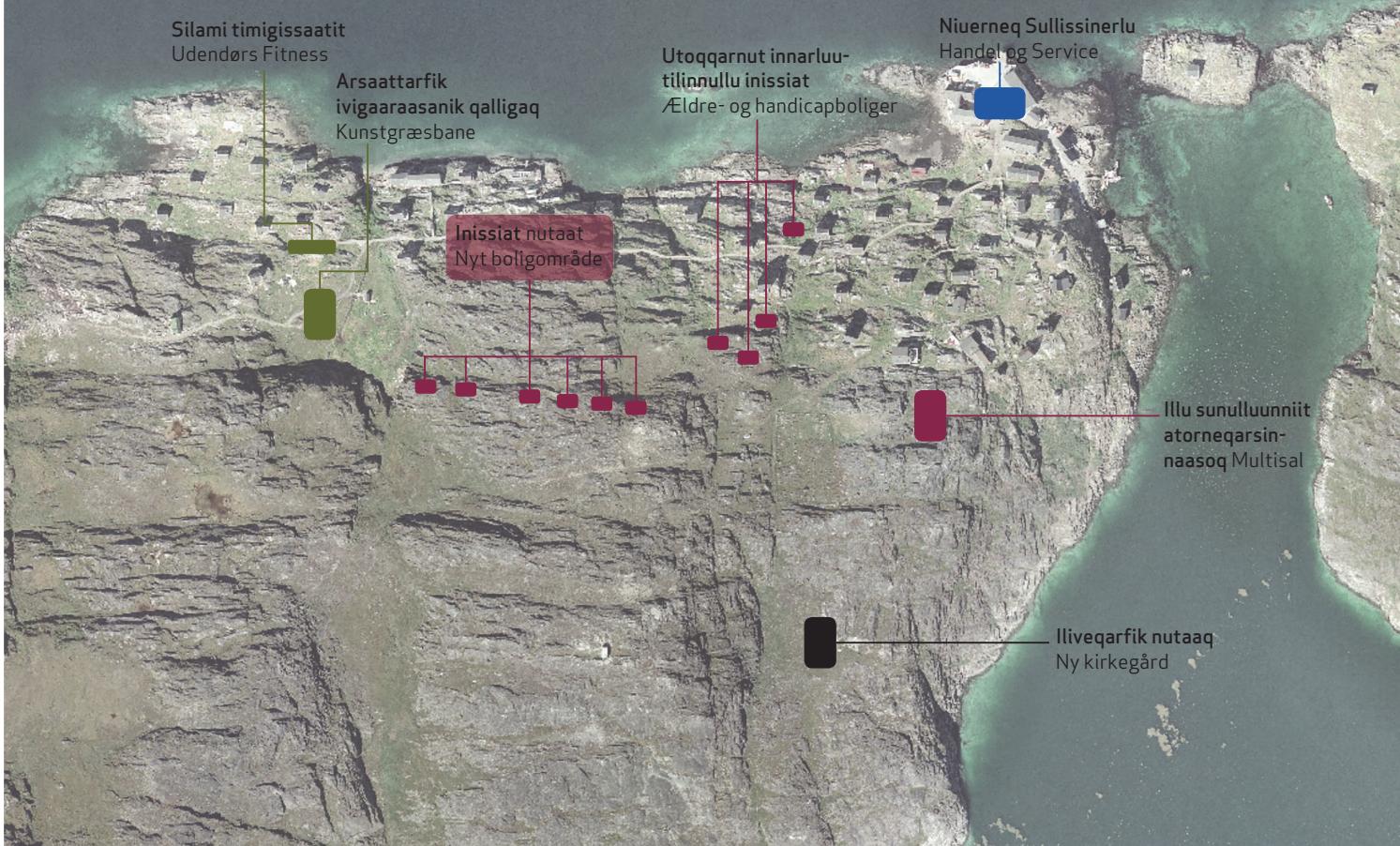
**Utoqqaat innarluutilillu inissiat qiti-
usumi inisisimasut sallitissavagut,**
utoqqaat sivisuumik Sarfanguani
najugaqarsinnaaniassammata

Sarfanguani meeqlerivimmuit
atuarfimmullu qanittumi illumik
sunulluunniit atorneqarsinnaasumik (multisal) kiisalu Itillimi atuar-
fiup eqqaani illumik sunulluunniit
atorneqarsinnaasumik (multisal)
sanarusupugut

Sarfanguani Itillimu arsaattarfiiut
pioreersut ivigaaraasaqqanik
qallissavagut

**Sarfanguani arsaattarfiiup avanna-
tungaani Itillimu arsaattarfiiup**
kitaa-tungaani silami timigissartar-
finnik pilersitserusupugut

- ◎ Vi vil satse på UNESCO Verdensarvturisme i Sarfanguit i forbindelse med optagelsen på Verdensarkortet
- ◎ Vi vil forbedre adgang og vandruter til bygden og formidling om UNESCO og Sarfanguit til turisterne
- ◎ Vi vil prioritere sikkerhed ved havneanlæggene i Sarfannguit og Itilleq med gode pontoner og arealer til oplag
- ◎ Vi vil prioritere centralt beliggende ældre- og handicapboliger, så ældre kan blive boende i Sarfanguit længe
- ◎ Vi vil bygge en multisal tæt ved børnehaven og skolen i Sarfanguit og en multisal ved skolen i Itilleq
- ◎ Vi vil anlægge kunstgræs på de eksisterende boldbaner i Sarfanguit og Itilleq
- ◎ Vi vil anlægge udendørs fitness langs nordsiden af banen i Sarfanguit og langs vestsiden af banen i Itilleq

Sarfanguit og Itilleq

Sarfanguit ligger mellem fjordene Iker-tooq og Amerloq og er den eneste bygd indenfor UNESCO's Verdensarvområde. Optagelsen på Verdensarvlisten åbner store, nye muligheder for Sarfanguit i form af Verdensarvturisme. Bygden ligger tæt på vandrureren mellem Sisimiut og Kangerlussuaq.

Med en mindre omlægning af de eksisterende transportveje, så de føres tættere på bygden, vil den forventede stigning i nye turistgrupper og -aktiviteter fremover kunne udnyttes erhvervsmæssigt af både bygdens beboere og de jobs, der vil

følge med at skulle leve både turistprodukter og -ydelser.

Itilleq er beliggende på en ø med gode muligheder for både fiskeri og fangst af rensdyr og moskus. Transport til og fra bygden foregår hovedsageligt til havs med private både eller indlejede turbåde. De fleste aktiviteter i Itilleq er koncentreret omkring havnen og butikken. Boligerne består af traditionelle, fritliggende enfamilie-boliger eller sammenhængende ældreboliger. Der forventes ikke reserveret nye arealer til boligformål.

Kangerlussuaq

Kalaallit Nunaanni nunat tamalaat akornanni mittarflitaasoq, takornarissanit amerliartuinnartunit ornigarneqartarpoq. UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassangortitaasa allatarsimaffianut ilangngutsinneqarnikkut nunatap immikkuullarilluinnarneranut nunarsuarmioqatigiit soqutiginninnerat annertusissaaq, takornarissallu amerlanerusut takornariartalerumaarlutik.

Sermersuup tungaanut aqqusineq sinerlugu unnuisarf Finnik illuaqqanillu sanaartornissamik, Sisimiut tungaanut aqqusinniorningssamut, Køkkenfjeld-ip sanaartorfigissarneqarnissanik pilersaarutit suli ineriertortitsinissamut qulakkeerinippuit.

Kimmuit 10 km-inik ungasitsigisumi nutaamik umiarsualiviliornikkut umiarsuit takornariartaatit talissinnaalernisaat, umiarsuarnullu takornariartaatinut ilaallutik takornarissat niorartarnerinut atugassarititaasut qulakkeerneqarlutillu pitsanngortinneqassapput.

Egalunniartitsinissamut tammajuitsussarsisitsiarlunilu piniaartitsisarner-

nut akuersissutit ineriertortitsinissamut, taakkununngalu soqutiginnikkaluttuunarnermut nukitorsaataassapput.

Kangerluup qeqqata missani Hudson Ressources-ip anorthosit-imik piaavianut isumaqatigiissutit, aallarnisaanermi, ingerlatsinermi, assartuinermi, nioqqutissanillu atortussanillu pilersuinermi innuttaasunut suliffissaqartitsinissamut qulakkeerinippuit.

Nassiuressaleriffiup, biilinillu misleraavissap piviusunngortinnejarnissaannut pilersaarutit qulakkeerinippuit. Nunaqarfimmik takujuminarsaanikkut nunaqarfik takornarissanut, najugaqtunut, aqquaartunullu suli soqutiginarungortinneqassaaq.

Sanaartukkat assigisaallu oqaluttuarisanermut tunngassuteqarlutik atorneqanngitsut piiarneqassapput imaluunniit siunertanut allanut atorneqalissallutik, ilisimatusarnermullu tunngatillugu ingerlareersut nutaallu, ineriertortitsinissallu suli inissaqartinneqarlutik.

- ⑥ Køkkenfjeldet-imik Visitor Center-imik pilersitserusupugut, UNESCO-mullu nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassangortitanut ilangunneqarnera ingerlate-qillugu
- ⑦ Sisimiut aqqusinissaq aallartis-savarput umiarsualivimmum Aasi-vissuarnullu aqquteeralersorlugu
- ⑧ Mittarfiup illutaata kujataa-tungaani Nassiuressalerivimmik Biilinullu misleraavimmik pilersitsisoqarnissaa qulakkiissavarput.
- ⑨ Mittarfiup illutaata eqqaani, mittarfiup kujataa-tungaani Køkkenfjeldet-imili sanaartorfigissaaneq ingerlatiinnassavarput
- ⑩ Utoqqaat innarluutilillu inissiasaat Mittarfiup kujataa-tungaani illoqarfip qiterpasissortaanut ajornangitsumik appakaassinnaanngorlugit inissinneqarnissaat sallitissavarput
- ⑪ Arsaattarfik pioereersoq ivigaaraasaaqqanik qallissavarput, silamilu timigissartarfik tassunga atasunngorlugu sananeqassalluni kiisalu timersortarfik nutartissalutigu.
- ⑫ Eqqaavissuarmi torersaassaagut, eqqakkat nassiuresserlugu, imeq mingunnikoq salillugu Kangerlussuarlu orniginarsarlugu

Estimerede jobs tilbydes under alle faser

År	Arbejdere i alt	Arbejdere Grønland/Udlandet	Fuldtidsarbejdere Grønland/Udlandet	Procent jobs Grønland/Udlandet
2016	20	10/10	10/10	50/50
2017	61	31/30	31/30	50/50
2019	61	49/12	49/12	80/20

- ◎ Vi vil etablere et Visitor Center på Køkkenfjeldet og formidle optagelsen på UNESCO Verdensarvkortet
- ◎ Vi vil påbegynde etablering af vejen til Sisimiut med stikveje til havn og Aasivis-suit
- ◎ Vi vil sikre etableringen af et Cargo Center og et Bilstest Center vest for Terminalbygningen
- ◎ Vi vil fortsætte med at byggemodne ved Terminalbygningen, syd for landingsbanen og på Køkkenfjeldet
- ◎ Vi vil prioritere ældre- og handicapboliger med let adgang til de centrale funktioner syd for landingsbanen
- ◎ Vi vil lægge kunstgræs på den eksisterende boldbane, anlægge udendørs fitness faciliteter i tilknytning hertil og renovere idrætshallen
- ◎ Vi vil rydde op på dumpen, afskibe affald, rense spildevandet og gøre Kangerlus-suaq endnu mere attraktiv

Kangerlussuaq

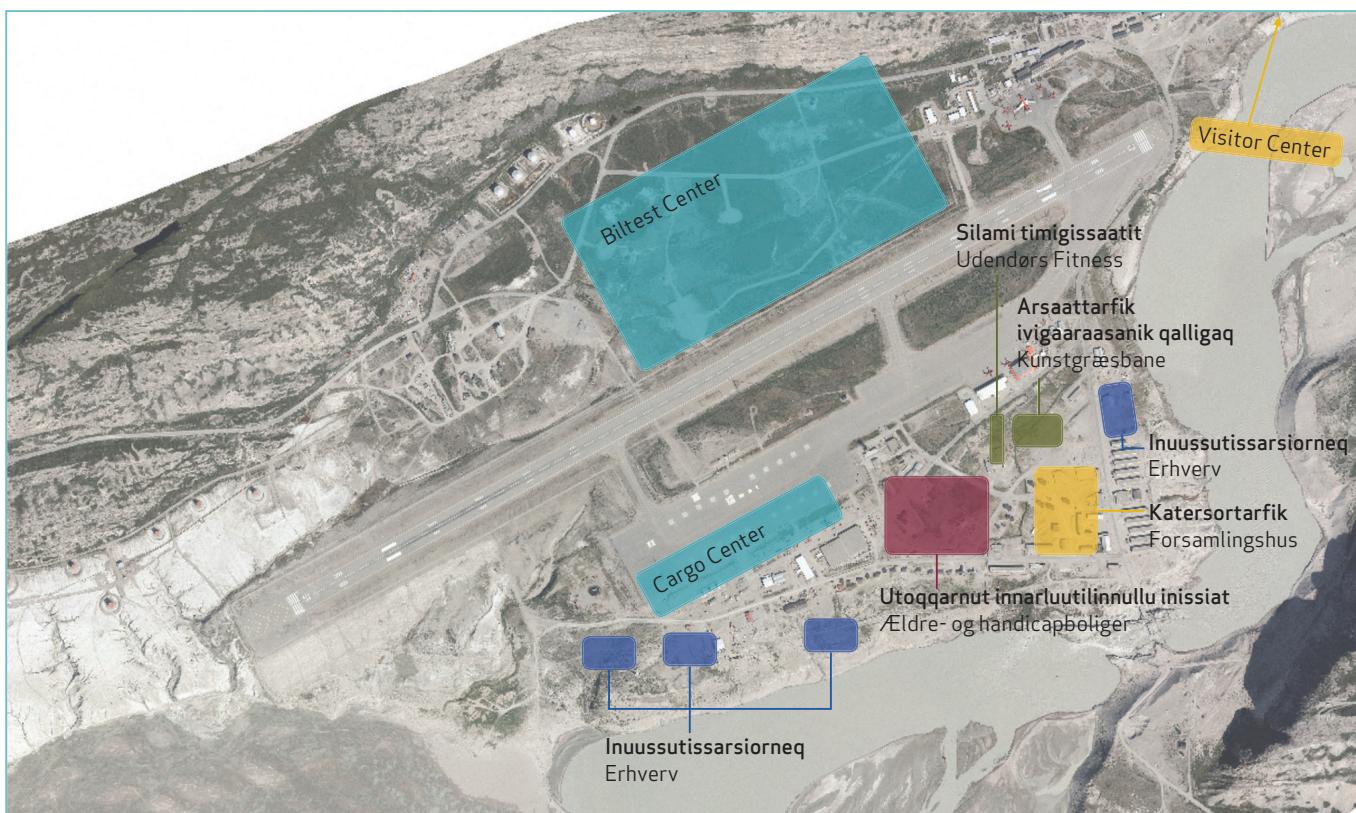
Grønlands eneste internationale lufthavn tiltrækkes af et konstant stigende antal turister. Optagelsen på UNESCO's Verdensarvsliste vil både styrke den globale interesse i områdets unikke særpræg og tiltrække endnu flere nye turistgrupper.

Konkrete planer for hotel- og hyttebyggeri langs vejen til Indlandsisen, vejen til Sisimiut og byggemodning på Køkkenfjeldet sikrer fortsat udvikling. Etablering af ny havn 10 km mod vest vil sikre og forbedre besejling og islandsætning af det stigende antal krydstogtturister.

Koncessioner til Ørredfiskeri og Troføjagt vil styrke udviklingen og den

tiltagende interesse for områdets potentielle. Aftaler med Hudson Ressources' anorthosit-mine, halvvejs ude i fjorden, sikrer lokal beskæftigelse i opbygning, drift, transport og levering af råvarer og lokale produkter.

Planer sikrer, at fremtidige Cargo- og Bilstestcentre vil kunne realiseres. Byforskønnelse skal gøre bygden endnu mere attraktiv for turister, fastboende og transitrejsende. Ubrugte, historiske anlæg og bygninger fjernes eller omdannes til nye formål og der er fortsat plads til eksisterende og nye forsknings- og udviklingsaktiviteter.

- Talittarfik nutaaq siunisaqartorlu eqqaavissuup pioreersup avatannaar-tungaani, talittarfiullu eqqaani nunaminertat umiarsualivinnut siunertaqartut sallitissavagut
- Utoqqaat tamaani najaqaaannarnissaat orniginarsarniarlugu, utoqqaat/ innarluitillit inissiassaat pisiniarfimmum talittarfimmullu qanittumi inissinneqarnissaat qulakkiisavarput
- Meeqquerivik atuarfimmum ilanngutsinniarparput, atuarfiullu illutai pioreersut nutarsarlugu
- Talittarfiup eqqaani toqqavimmi pioreersumi qitiusumi inissisimasumi arsaattarfeeqqamik ivigaaraasaaqqanik qallikkamik timigissarlunilu atorneqarsinnaasunik pilersitsissaagut
- Heliskiing aamma Kangerlussuatsiaq ukkatarinerisigut, Kangaamiuni takornariaqarnermut perarfissaasinnaasut inerisasavagut
- Maannakkut imeqarfiusup atorneqarnissaanut perarfissat misissussavagut
- Arsaattarfimmum iliveqarfimmullu aqqutissat pitsangorsassavagut

Kangaamiut

Nunaqarfiup Kangerlussuup Kangerlus-suatsiaallu akornanni inissismalluar-nermigut, aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiuteqarnissamut perarfissa-gissaartitsivoq.

Tamatuma saniatigut unnuisarfegarnik-kut, sanalukkanillu nioqquteqartarnikkut takornarialerinerup ineriartortineqarnis-saa nunaqarfimmii qangaaniilli immikkut sammineqarpoq.

Qaqqaq sivingasoq sinerlugu nunaqarfiup inissisimanermigut unammillernartitaqar-talaruarluni ingerlluarpoq. Taamaat-tumik nutaanik sanaartortoqassappat sanaartukkat pioreersut akorngini sanaar-

tortoqartariaqarpoq, taamaanngippallu sanaartukkat pioreersut nutarterneqarta-riqarlutik imaluunniit nutaanik sanaartoqarsinnaanngorlugu sanaartukkat pioreersut ingutserneqartariaqarlutik.

Takornarissat amerliartuinnarmata, umiarsuillu taliffissaat naammangimmata, umiarsualiviup piusup kitaa-tungaani nutaanik umiarsualivilior toqassasoq pilersaarutigineqarpoq.

Takornarissat amerliartuinnarnerinut ataillugu qulimiguulinnut mittarfik, takornarissanut timmisartorlutik sisorariartunut, equalunniartunut piniariartunullu mittarfittut aamma atorneqarpoq.

Kangaamiut

Bygdens gode beliggenhed mellem Kangertussuaqfjorden og Evighedsfjorden giver gode muligheder for fiskeri og jagt som hovederhverv.

Derud over har bygden længe haft fokus på at udvikle turismen, både i forhold til indkvartering og salg af lokalt producerede husflidsprodukter.

Bygden er velfungerende på trods af udfordringer med beliggenheden langs en stejl fjeldskråning. Nybyggeri må derfor ske med en fortætning af den eksiste-

rende bebyggelse eller ved renovering eller sanering og genopførsel af byggeri på eksisterende tomter.

Da turismen er tiltagende og anløbsforholdene utilstrækkelige, er der planer om anleggelse af en ny havn vest for den eksisterende.

I forbindelse med den tiltagende turisme bliver det eksisterende helistop derfor også anvendt til helikopterbeflyvning af turister til heliskiing og ørredfiskeri og jagt.

■ Vi vil prioritere en ny, fremtidssikret havn nord for den eksisterende dump og arealer ved havnen til havneformål

■ Vi vil sikre, at ældre-/handicapboliger placeres nær butik og havn, så det er attraktivt for ældre at blive boende og tilflytte

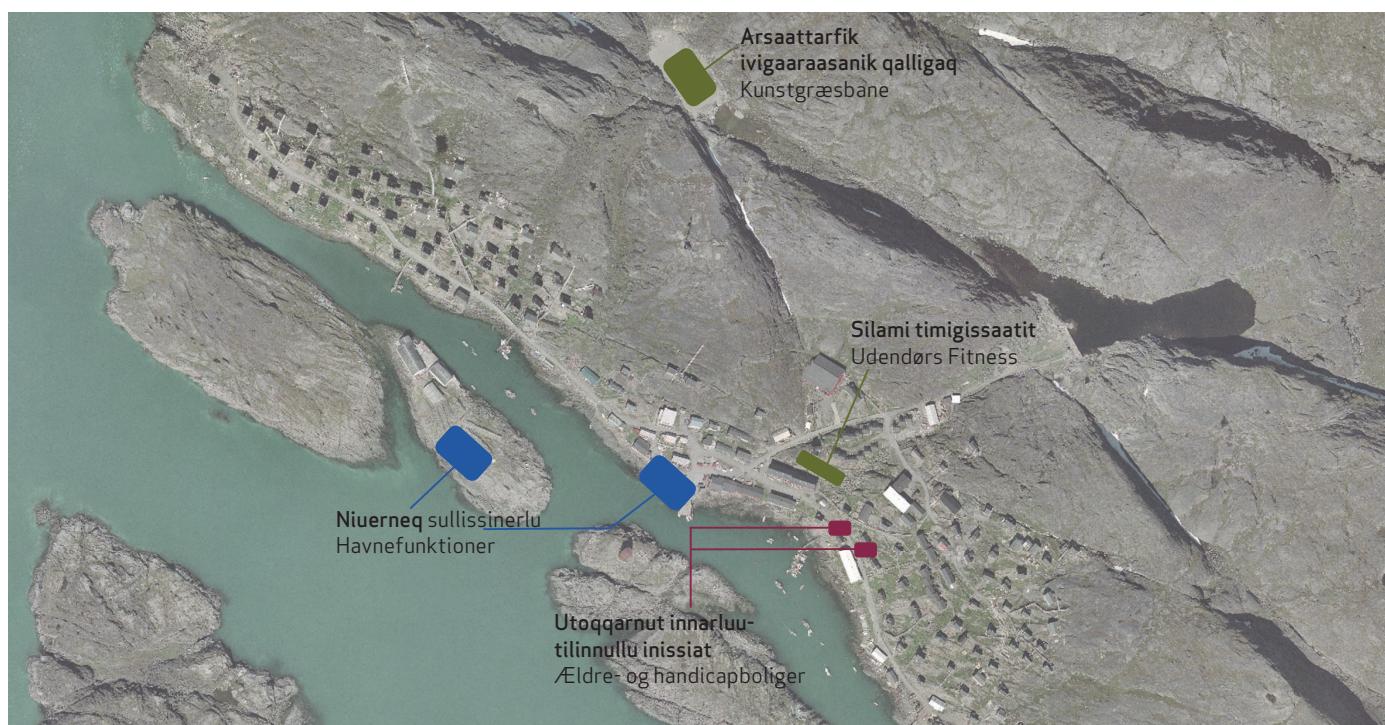
■ Vi vil integrere daginstitution i skolen og renovere de eksisterende skolebygninger

■ Vi vil anlægge mini-kunstgræsbane og fitness faciliteter på det eksisterende, centrale fundament ved havnen

■ Vi vil udvikle Kangaamiut's turismepotentialer med fokus på heliskiing og Evighedsfjorden

■ Vi vil undersøge mulighederne for at anvende den nuværende vandsø

■ Vi vil forbedre adgangen til fodboldbanen og kirkegården

Maniitsoq

Aalisarnerup pitsasumik ineriertornerata kingunerisaanik aalisakkerivik, tunisassiorneq ineriertortinnejarsinnaasimavoq, suliffinnik pilersitsisimavoq, neriuersitseqqillunilu. Tamanna illoqarfimmik inuutissarsiorfinnut allanut aamma sunniuteqarpoq. Umiarsualiviup ikuallaaviullu akorngi suli pingaarnertut inuutissarsiorfiussaapput.

Maniitsoq nunarsuarmi ilisimaneqaqqilissaqq, 'Arferit nunaattut'-llu ilisimaneqarlunilu eqqaamaneqassaaq. Nunap ilusaa immikkullarissoq, unammiller-nartoq maniilakulasorlu takornarissanit

soqutigineqaleraluttuinnartoq illoqarfifiup ilisarnaataasa ilagaat. Maniitsup eqqaani arferit assigiinngitsut illoqarfifiup ilisarnaatigissavai, takornarissanut immikkut misigisaqartitsissapput, ilutigalugulu illoqarfimmik tulluusimaarute-qarnermut tapertaassallutik.

Mittarfiup tungaani Ungusivimmi nutaanik sanaartortoqqaqq, ukiullu arlaqanngitsut qaangiuppata sanaartorfissaarutissalluni. Tassanngaanniit pilersaarutaasumik Ataanut aqqusinnias-satut pilersaarutigineqartoq malillugu, illoqarfik avannamut kangimut ineriar-

tortinneqartariaqalissaqq. Ilutigalugu illoqarfifiup qeqqa, sissaq, illoqarfimmiki ineriertortitat nunap timalu aqqisuussaasumik ataqatigiissineqassap-put.

Avannaata-kitaatungaani sukisaarsaartarfik asiarfissanngorlugu ineriertortin-neqassaaq, Illoqarfifiup Atuilluartunera atuilluartumik nukissiuutinik atuinikkut nukittorsarneqassaaq, kuuffissuillu tallineqarnissaat Imeq mingunnikoq pillugu pilersaarutitigut pilersaarusiorneqas-salluni.

- Avannamut kangimut siunissami illoqarfifiup immikkoortumut Ataanut aqqusinissatut siusinnerusutut pilersaarutaasimasukkut, illoqarfifiup ineriertortinnejarnera ingerla-teqqissavarpot.
- Illoqarfifiup pioereersup aqqissuuussanerata nukittorsarniarlugu, nutaanik sanaartorfissanik pilersinikkut, sanaartukkut pioereersut akulikillisassavagut.
- Illoqarfifiup qiterpasissuani inger-latsiviit pisqaanerusut, nutaat siunissamilu pilersinneqartussat Illoqarfifiup qiterpasissuani pilersaarusiornikkut ataqatigiilersiti-niarpugut
- Arfernut katersugaasivimmik salliuutsinikkut, illoqarfifiup 'Arferit nunaattut' 'Nunarsuarmi ilisima-neqalernissaa sulissutigissavarpot.
- Utoqqaat angerlarsimaffiata nuta-ap eqqaani puigortunngortunut immikkoortortamik kiisalu Kuut-tartoq-p eqqaani Ilaqtariinnut Inerisaavimmik pilersitsiniar-pugut.
- Illoqarfifiup meeqlanut atuarfia 'Kilaaseeraq' ilikkagaqarfissatut orniginartutut kajuminartutullu nutarsarniarparput.
- Arsaattarfik FIFA-p angissusissatut alajangersagai malillugit anner-tusarlugu, ivigaaraasanillu qaller-lugu nunatsinni pissartangorni-uffiusinnaanngorlugu nutarsarni-arparput. Aatsitassarsiortut im-mikkoortumi atortussiassanik aatsitassanillu piiyanissaasa soqu-tiginninnerat sallunniarparput.

Maniitsoq

Den positive udvikling i fiskeriet har betydet udvikling i fiskeriet og produktionsudvikling, arbejdspladser og optimisme.

Dette har også indvirket på byens øvrige erhverv. Områderne ved havn og forbrændingsanlæg vil fortsat være de primære erhvervsområder.

Maniitsoq skal på, kendes og huskes som "Hvalernes By". Den særprægede, udfordrende og ujævne topografi er blotet af byens kendetegn, som tiltrækker en stigende turisme. Lokale hvalarter skal fremstå i bybilledet, give turister en unik oplevelse og samtidig være med til at styrke den lokale stolthed.

Der opføres mange nye boliger i Ungusivik ved lufthavnen og området vil om få år være fuldt udbygget. Byudvikling må herefter foregå mod nordøst ad den planlagte vej mod Ataa. Der skal skabes både struktur og sammenhæng mellem bycenter, havn, byudviklingsområder og bagland.

Det rekreative område mod nordvest udvikles som udflugtsmål, Byens Grønne Profil af bæredygtige energikilder styrkes og en Spildevandsplan skal kortlægge udbygning af kloaknettet.

- **Vi vil** fortsætte byudviklingen mod nord øst ad den tidlige, planlagte vej til Ataa, som fremtidig, ny bydel
- **Vi vil** fortætte den eksisterende bebyggelse med nye byggefelter og styrke den eksisterende bystruktur
- **Vi vil** i en Bycenterplan skabe sammenhæng mellem centerfunktioner, gamle, nye og fremtidige bydele
- **Vi vil** kaldes "Hvalernes By" med prioritering af et Hvalmuseum
- **Vi vil** opføre en demensafdeling ved det nye plejehjem og et nyt Familiecenter ved Kuutartoq
- **Vi vil** renovere byens folkeskole 'Kilaaseeraq' til et attraktivt og motiverende sted for indlæring
- **Vi vil** opgradere fodboldbanen til FIFA-standarder, pålægge kunstgræs og kunne afholde GM-kampe Vi vil prioritere mineindustriens interesser i udvinding af områdets rigdom på mineraler og råstoffer

Atammik aamma Napasoq

- Talittarfiit marluusut, puttasut, ikaartarfiit nunaminertallu inissiivissaasut inuuts-sarsiutillu nutaat pitsangorsassavagut, aalisakkanik tunisassiassanik suliaqar-tarneq atorluarsinnaaqqullugit
- Nunaqarfinni taakkunani utoqqarnut inis-siat pioereersut eqqaanni utoqqarnut in-narluutilinnullu inissiassat sallutissavagut
- Napasumi oqaluffiup tunuani iliveqar-fimmik nutaamik pilersitsissaagut

- Atammimmi Napasumilu arsaattarfiit pioereersut ivigaaraasaqqanik qallissa-vagut, silamilu timigissartarfiliussalluta
- Napasumi atuarfiup qanittuani illumik sunulluunniit atorneqarsinnaasumik (mul-tisal) sanasoqarnissaa sallutissavarput
- Aalisarnerup saniatigut allatut inuus-sutissarsiornermik ineriertortitsinissaq sallutissavarput

Atammik aalisarfissagissaartumi pini-ariartarfissagissaartumilu Niaqornap anigguaniippoq. Atammiup eqqaa aam-ma piiarneqarsinnaasunik, suliffissaqar-titsisinnaasunillu aatsitassaqarluarpooq. Suliffinnik pilersitseqataasinhaalluni Atammiup eqqaa misigisassarsiorluni takornariarfissaqqipooq. Illut amerlaner-saat sissap nalaanniipput, nunaqarfiullu siunissami ineriertortinneqarnissaanik pilersaaruteqarnermi nunaqarfimmi pio-reersut annertusarneqassapput, sanaar-tukkallu nutaat nunaqarfiup qiterpas-isortaani sanaartorneqanngikkunik sissap qanittuani sanaartorneqassallutik.

Napasoq Atammiup Maniitsullu akor-nanni kangerlummi Kangianiippoq. Tassani aamma aalisarnissamut, pi-niariarnissamut, misigisassarsiorluni takornariarnissamut, asimi pisunnis-samut qissattarnissamullu periarfis-agissaarpoq. Inuitissarsiornermi atorluarneqarsinnaasunik nunap timaa aatsitassaqarluarlunilu naasoqarluarpooq. Sanaartukkanut pioereersunut atasumik nutaanik sanaartornikkut nunaqarfiup qiterpasissortaa annertusarniarneqar-poq. Utoqqarnut innarluutilinnulluunniit inissiaasinjaapput, inuitissarsiorfitt nutaajusinjaapput il.il.

Atammik og Napasoq

Atammik ligger ved udmundingen af Fiskefjorden med gode muligheder for fiskeri og fangst. Området er ligeledes rigt på mineraler, som vil kunne udvindes og skabe lokal beskæftigelse.

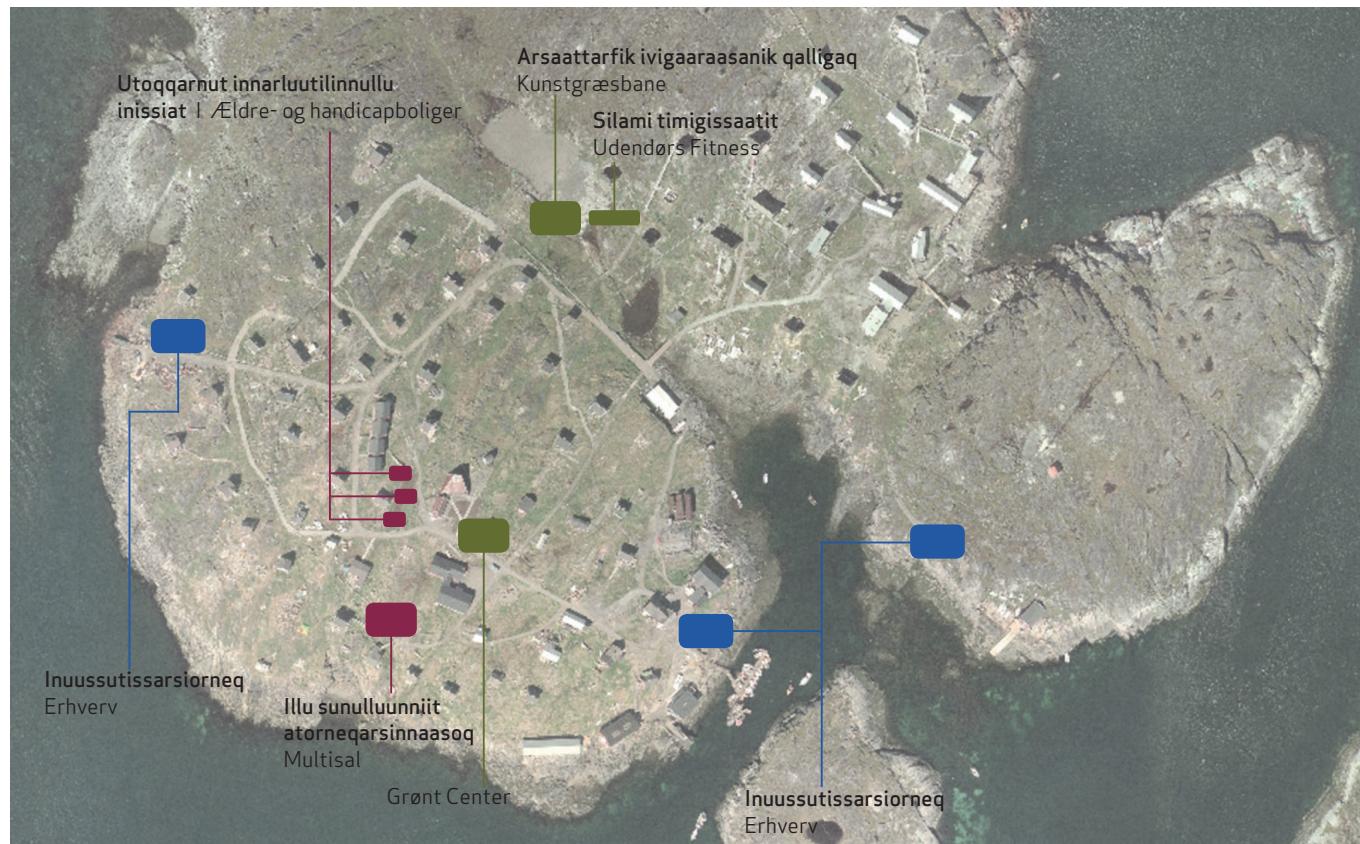
Området er velegnet til oplevelsesturisme, som vil kunne skabe yderligere beskæftigelsesgrundlag. Hovedbebyggelsen er koncentreret omkring havnen og planen for den fremtidige udvikling af bygden skal styrke de eksisterende funktioner, så nye anlæg placeres centralt eller i forbindelse med havnen.

Napasoq ligger ved Kangia fjorden mellem Atammik og Manitsoq. Her er der ligeledes gode muligheder for fiskeri, fangst og oplevelsesturisme som vandture og lystfiskeri.

Baglandet er rigt på både mineraler og flora, som ville kunne udnyttes erhvervs-mæssigt. De centrale funktioner søges styrket, ved at placere nye anlæg og bebyggelse i tilknytning til det eksisterende. Dette kan være ældre- og handicapoliger, nye erhverv m.v.

- **Vi** vil forbedre begge havne, pontoner, landgangsbro og arealer til oplag og nye erhverv, så forarbejdning af fiskeprodukter kan udnyttes
- **Vi** vil prioritere ældre- og handicapoliger nær centrale funktioner og eksisterende ældreboliger i begge bygder
- **Vi** vil anlægge en ny kirkegård bag kirken i Napasoq
- **Vi** vil lægge kunstgræs og udendørs fitness faciliteter ved de eksisterende boldbaner i Atammik og Napasoq
- **Vi** vil prioritere at bygge en multisal nær skolen i Napasoq
- **Vi** vil prioritere anden erhvervsudvikling end fiskeri

qeqqata.gl

2018 – 2022

Planstrategi | Planstrategi

Redaktør | Qeqqata Kommunia

Ilusilersuisut | Layout | Jette Brandt

Assit | Foto | Qeqqata Kommunia + ACB

Saqqaani asseq | Forside billede

Sermersuup eqqaani - UNESCO-mut ilann-
gunneqartut ilaat. Kangerlussuup eqqaani
takuneqarsinnaasut ilagaat.

Indlandsisen ved Kangerlussuaq, som bl.a. er inden
på UNESCO området og er én af seværdighederne.

Naqiterneqarfia | Tryk | SIS OFFSET

© 2018 qeqqata kommunia

Saqquumiisoq | Udgivet af

Qeqqata Kommunia

Makkorsip Aqq, 2 – Box 1014 – 3911 Sisimiut

Hvis ikke andet er nævnt er alle fotos taget af
personale eller fra ACB.

Kopiering fra denne Planstrategi's tekst eller fotos
må kun finde sted efter aftale med Qeqqata Kom-
munia.